

AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ

Proceduri de Aeronautică Civilă

PAC – FCL

Proceduri de Aeronautică Civilă pentru certificarea
personalului navigant

Ediția 1 – 2021

Prezentele proceduri au fost emise de Autoritatea Aeronautică Civilă Română și aprobate prin Decizia Directorului General nr. _____ din _____

Prezentele proceduri se pot accesa de pe site-ul oficial al AACR:

www.caa.ro

Copii ale prezentelor proceduri și amendamentele la acestea pot fi obținute la cerere, contra cost, de la:

AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ ROMÂNĂ

Șoseaua București – Ploiești nr.38-40

RO- 013695, sector 1, - BUCUREȘTI

Tel: +40.21.208.15.08

Fax: +40.21.208.15.72

+40.21.233.40.62

PARTEA 1 - INFORMAȚII GENERALE**CAPITOLUL 1 - PREZENTARE GENERALĂ**

(1) Referințe legale:

- (a) Regulamentul (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2018 *privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2111/2005, (CE) nr. 1008/2008, (UE) nr. 996/2010, (UE) nr. 376/2014 și a Directivelor 2014/30/UE și 2014/53/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 552/2004 și (CE) nr. 216/2008 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CEE) No 3922/91 al Consiliului;*
- (b) Regulamentul (UE) nr. 1178/2011 al Comisiei din 3 noiembrie 2011 *de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la personalul navigant din aviația civilă în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;*
- (c) REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2020/723 AL COMISIEI din 4 martie 2020 de stabilire a unor norme detaliate privind recunoașterea certificărilor din țări terțe pentru piloți și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1178/2011;
- (d) Ordinul MT nr. 208/2013 privind măsuri pentru aplicarea Regulamentului (EU) nr. 1178/2011 al Comisiei.

- (2) Prezentul PAC are drept scop stabilirea procedurilor administrative utilizate pentru aplicarea Regulamentului (UE) nr. 1178/2011 al Comisiei. Datorită complexității noului sistem de certificare a personalului navigant, prezentul PAC a fost împărțit după cum urmează:

Partea 1 – Informații generale

Cap.1 Generalități

1.1 Scop

1.2 Aplicabilitate

1.3 Definiții

1.4 Acronime

Cap.2 Conversia licențelor naționale

2.1 Conversia licențelor de planor și balon

2.2 Conversia licențelor naționale JAR-FCL

Cap.3 Recunoaștere certificatelor emise în alte state Conversia licențelor emise de State Membre ICAO

- Cap.4 Creditarea experienței militare
- Cap.5 Proceduri administrative
- Cap.6 Examinări
- Cap.7 Competență lingvistică
- Cap.8 Atestarea membrilor echipajului de cabină
- Cap. 9 Contestarea rezultatelor examinărilor
- Cap.10 Excepții
- Cap.11 Mijloace de conformare
- Cap.12 Suspendarea, revocarea și limitarea unei licențe / a unui atestat sau a calificării / certificatului / autorizației asociate licenței / atestatului
- Cap.13 Transferul licențelor PART-FCL
- Cap.14 Licența Temporară

Partea 2 – Supravegherea persoanelor fizice

- Cap.1 Generalități
- Cap.2 Certificarea și supravegherea examinatorilor – piloți
- Cap.3 Autorizarea examinatorilor – membrii echipaj cabină

Partea 3 – Formulare/Anexe

CAPITOLUL 1 GENERALITĂȚI

1.1 Scop

- 1.1.1 PAC-FCL are drept scop stabilirea procedurilor pentru desfășurarea proceselor de certificare a personalului aeronautic civil navigant
- 1.1.2 Prezentul PAC-FCL nu se substituie și nu aduce atingere cerințelor regulamentului (UE) nr.1178/2011, a mijloacelor de acceptare (AMC) și materialelor de îndrumare (GM) aferente acestuia.

1.2 Aplicabilitate

- 1.2.1 Prezentele proceduri se aplică:
 - a) structurilor funcționale din cadrul AACR care îndeplinesc atribuții și responsabilități specifice proceselor de certificare a personalului aeronautic civil navigant;
 - b) tuturor deținătorilor sau solicitanților de licențe în conformitate cu regulamentul (UE) nr.1178/2011;
 - c) oricăror persoane fizice sau juridice implicate în desfășurarea procesului de certificare a personalului aeronautic civil navigant în condițiile prezentei proceduri.

1.2.2 În cuprinsul PAC-FCL trimerile de forma (AMC....) sau GM(...) se fac la prevederile Deciziilor Directorului Executiv al EASA de adoptare a AMC/GM la regulamentul (UE) 1178/2011 cu modificările și completările ulterioare.

1.2.3 Mijloacele acceptabile de conformare (AMC) constituie modalități de respectare a cerințelor regulamentului (UE) 1178/2011 cu modificările și completările ulterioare. Prin respectarea AMC se consideră îndeplinite și cerințele asociate normelor de punere în aplicare.

1.3 Definiții

În cuprinsul prezentei proceduri, cu excepția cazului în care se specifică altfel, termenii de mai jos au următorul înțeles:

- **Aeronavă EASA** - o aeronavă (alta decât o aeronavă de stat) aparținând unui tip sau unei clase, care, înmatriculată în orice stat membru al UE, deține un certificat de navigabilitate EASA, un certificat de navigabilitate restricționat EASA sau un permis de zbor EASA.
- **Aeronavă non-EASA** - o aeronavă care se încadrează între cele enumerate în anexa I a Regulamentului (UE) 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2018.
- **Candidat** - persoana examinată.
- **Examinator** - deținătorul unui certificat de examinator emis în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1178/2011 Anexa I Subpartea K.
- **Examinator-solicitant** - persoana care solicită obținerea / revalidarea / modificarea / reînnoirea unei autorizații de examinator; termenul este utilizat în formularul testului de acceptabilitate pentru examinatori.
- **Inspector AACR** (raportat la prevederile ARA.GEN.300 (a)(2)) - un Inspector din cadrul compartimentelor responsabile cu certificarea și supravegherea personalului navigant, calificat corespunzător pentru activitățile de certificare / supraveghere, după cum urmează:
 - o Inspector pentru examinare teoretică – calificat corespunzător pentru disciplinele la care este desemnat;
 - o Inspector pentru examinare, monitorizare examinatori și cursuri de pregătire, partea practică – experiență ca instructori și/sau examinatori;
 - o Inspector organizații de pregătire și monitorizare cursuri pregătire, partea teoretică – inspectori care au parcurs un curs de tehnici de audit în domeniu și sunt desemnați ca examinatori pentru examinarea teoretică.
- **Licență EASA (licență Part FCL)** - licență emisă de un stat membru în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1178/2011.
- **Licență ICAO** - licență emisă de un stat contractant în conformitate cu standardele Anexei 1 la Convenția privind Aviația Civilă Internațională.
- **Licență națională** - licență emisă de AACR în conformitate cu cerințele JAR-FCL.
- **Limitare** – restrângere a privilegiilor asociate unui document de certificare.

- **Modificare (a unui document de certificare / autorizare)** - introducerea / retragerea de înregistrări în documentul de certificare / autorizare în vederea extinderii / limitării unor privilegii conferite deținătorului acesteia.
- **Reînnoire (de exemplu a unei calificări sau a unui certificat)** - procedeu administrativ efectuat după ce o calificare sau un certificat a expirat, cu scopul reînnoirii privilegiilor asociate calificării sau certificatului pentru o perioadă determinată, în urma îndeplinirii cerințelor specificate.
- **Revalidare (de exemplu a unei calificări sau a unui certificat)** - procedeu administrativ efectuat în perioada de valabilitate a unei calificări sau a unui certificat, care permite titularului să își exercite în continuare privilegiile asociate calificării sau certificatului pentru o nouă perioadă determinată, în urma îndeplinirii cerințelor specificate.
- **Revocare** – încetarea definitivă a efectelor produse de certificate/ licențe/ calificări/ autorizări/atestate.
- **Retragere** – sinonim revocare.
- **Suspendare** încetarea temporară a efectelor produse de certificate/ licențe/ calificări/ autorizări / atestate.
- **Supraveghere** – reluare sistematică a activităților de evaluare a menținerii conformității cu cerințele aplicabile.
- **Test de îndemânare (skill-test)** - examinarea practică prin care se face demonstrarea îndemânării în vederea acordării unei licențe sau calificări, incluzând și examinarea orală care poate fi cerută de către examinator.
- **Tipuri de aeronave similare, din punct de vedere operațional** - aeronave având certificat de tip diferit, dar care au MTOW, număr pasageri, motorizare și caracteristici ale aparaturii de bord (clasic, EFIS; etc.) asemănătoare.
- **Verificarea competenței (proficiency check)** - examinarea practică prin care se face demonstrarea îndemânării în vederea revalidării sau reînnoirii unei calificări, incluzând și examinarea orală care poate fi cerută de către examinator.

1.4 Acronime

AACR	– Autoritatea Aeronautică Civilă Română
ATO	– Approved Training Organisation (Organizație de pregătire aprobată)
ATPL	– Airline Transport Pilot Licence (Licență pilot transport aerian)
CC	– Cabin Crew (Echipaj de cabină)
CPL	– Commercial Pilot Licence (Licență pilot comercial)
DTO	– Declared Training Organisation (Organizație de pregătire declarată)
EASA	– European Aviation Safety Agency (Agenția Europeană de Siguranță a Aviației)
EC	– European Comision (Comisia Europeană)
FSTD	– Flight Simulation Training Device (Echipament de pregătire sintetică pentru zbor)

ICAO	– International Civil Aviation Organization (Organizația Aviației Civile Internaționale)
IFR	– Instrument Flight Rules (Reguli de zbor instrumental)
IR	– Instrument Rating (Calificare de zbor instrumental)
JAA	– Joint Aviation Authorities (Autoritățile Aeronautice Reunite)
JAR-FCL	– Joint Aviation Requirements - Flight Crew Licence (Cerințe de reglementare JAA - Licențierea personalului aeronautic navigant)
LAB	– Language Assessment Body
MPL	– Multi-crew pilot licence (licență pilot aeronave echipaj multiplu)
PBN	– Performance-based navigation (Navigație bazată pe performante)
PPL	– Private pilot licence (Licență pilot particular)
SPL	– Sailplane pilot licence (Licență pilot planor)
UE	– Uniunea Europeană
VFR	– Visual Flight Rules (Reguli de zbor la vedere)

CAPITOLUL 2 - CONVERSIA LICENȚELOR NAȚIONALE

2.1 LICENȚE PILOT PLANOR ȘI BALON

- (1) Toate licențele emise în România conform reglementării naționale RACR-LPAN-PPBL, aflate în termen de valabilitate sunt considerate a fi pe deplin conforme cu licențele echivalente din Regulamentul (UE) nr. 1178/2011, începând cu data de 8 aprilie 2018. Înlocuirea acestora se va efectua odată cu revalidarea primei calificări din licența deținută sau la cerere.
- (2) Pentru licențele emise în România anterior aplicării RACR-LPAN-PPBL se aplică criteriile de conversie ce sunt stabilite prin Raportul de conversie elaborat de AACR în calitate de autoritate competentă pentru Regulamentul (UE) nr. 1178/2011.
- (3) În cazuri atipice, care nu sunt definite în Raportul de conversie, se va proceda la o analiză de la caz la caz, urmând ca în baza analizei efectuate și ținându-se cont de experiența de zbor, să se identifice cerințele de pregătire teoretică și/sau practică suplimentare.
- (4) Pregătirea începută înainte de aplicarea Regulamentului (UE) nr. 1178/2011 se creditează integral, cu condiția ca respectiva pregătire și testarea să se fi finalizat înainte de 8 aprilie 2021.
- (6) Examinarea teoretică în vederea obținerii licenței de pilot planor sau balon susținută în conformitate cu RACR-LPAN PPBL se consideră conformă cu cerințele Regulamentului (UE) nr. 1178/2011.

2.2 LICENȚE EMISE CONFORM JAR FCL 1 ȘI JAR FCL2

- (1) Licențele emise conform reglementărilor naționale JAR-FCL 1 și JAR-FCL 2, pot fi convertite în licențe echivalente conform Part FCL, cu respectarea cerințelor din regulamentul EU nr.1178/2011, cu modificările și completările ulterioare.
- (2) Un deținător de licență Part FCL poate opera o aeronavă care se încadrează în Anexa 1 la regulamentul EU nr.1139/2018, în următoarele condiții:
 - (i) să dețină calificare validă pe clasa echivalentă de aeronavă (ex. SEP), și
 - (ii) să efectueze un curs de pregătire teoretică și practică, în zbor, aprobat de către AACR de diferențe pentru clasa relevantă, consemnat în carnetul de zbor și semnat de către instructorul care a efectuat pregătirea,

CAPITOLUL 3 – RECUNOAȘTEREA LICENȚELOR EMISE DE STATE MEMBRE ICAO

3.1 Conversia licențelor emise în alte state contractante ICAO

- (1) O licență PPL/BPL/SPL/CPL sau ATPL eliberată cu respectarea cerințelor din anexa 1 la Convenția de la Chicago de către o țară terță poate fi convertită într-o PPL/BPL/SPL cu o calificare de clasă sau de tip pentru un singur pilot conformă cu partea FCL de către autoritatea competentă a unui stat membru (pentru România autoritatea competentă este AACR), cu respectarea cerințelor regulamentului EU nr.723/2020, cu modificările ulterioare..
- (2) Titularul licenței ICAO trebuie să transmită AACR documentele doveditoare îndeplinirii cerințelor secțiunii 3 din regulamentul EU nr.723/2020
- (3) Suplimentar, AACR va verifica licența respectivă la Statul emitent, precum și conformarea cu Anexa 1 ICAO.

3.2. Recunoașterea calificărilor de clasă/tip emise de alte state contractante ICAO

- (1) O calificare de clasă sau de tip în termen de valabilitate înscrisă pe o licență eliberată de o țară terță poate fi înscrisă pe o licență conformă cu partea FCL, cu condiția ca solicitantul să îndeplinească cerințele specificate în cu respectarea cerințelor secțiunii 4 din regulamentul EU nr.723/2020, cu modificările ulterioare..
- (2) Suplimentar, AACR va verifica licența respectivă la Statul emitent.

3.3. Validarea licențelor (Regulamentul (UE) 1178/2011)

- (1) Acceptarea, de către AACR, în calitate de autoritate competentă conform cu prevederile art. 4 din Regulamentul (UE) nr. 2020/723, a licențelor, a autorizațiilor și certificatelor asociate acestora emise în conformitate cu standardele din Anexa 1 ICAO, se efectuează în baza unei cereri de validare scrisă în scopul emiterii certificatului de validare adresată AACR de către un operator aerian sau a unui solicitant individual, dacă acesta urmează să zboare pe o aeronavă înmatriculată în România.
- (2) Cererea de validare (**formular A2**) se depune la registratura AACR și trebuie să conțină în mod explicit scopul validării și aria de competență solicitată. Cererea este însoțită de documentele care atestă calificările deținute de solicitant în copie, semnată conform cu originalul. La cerere solicitantul prezintă, la solicitarea AACR, documentele în original pentru verificarea autenticității. Răspunsul va fi transmis de AACR către solicitant în termen de cel mult 30 zile de la data depunerii cererii.
- (3) Cerințele specifice privind validarea licențelor emise de alte state se regăsesc în secțiunea 2 la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011.
- (4) Dovada cunoașterii părților relevante ale cerințelor operaționale și ale părții FCL se efectuează prin promovarea cu minim 75% a examinării scrise la disciplinele Proceduri operaționale și Legislație aeronautică.
- (5) Perioada de valabilitate a unei validări (**formular A26**) a unei licențe ICAO nu depășește 1 an, cu condiția ca licența de bază să rămână valabilă.
- (6) Această perioadă poate fi extinsă doar o singură dată de către AACR, dacă, în timpul perioadei de validare, pilotul a depus cerere sau se află în pregătire pentru eliberarea unei licențe în conformitate cu partea FCL. Această extindere acoperă perioada necesară pentru eliberarea licenței în conformitate cu partea FCL.

3.4. Documente relevante pentru conversia, recunoașterea sau validarea documentelor de certificare emise de alte state contractante ICAO.

- (1) Solicitantul depune la AACR cel puțin următoarele documente:
 - (a) copie a actului de identitate
 - (b) copie a licenței cu calificările /certificatele / autorizațiile asociate
 - (c) copie a carnetului de zbor
 - (d) adresă, în original de la autoritatea competentă privind autenticitatea licenței și eventualele suspendări, limitări sau revocări ale licenței (la solicitarea AACR).
- (2) AACR cere confirmarea valabilității, veridicității și conformării cu Anexa 1 ICAO (termene/tip sau clasă/restricții etc.) licenței/autorizației/certificatului de la autoritatea aeronautică civilă emitentă înainte de a transmite răspunsul privind solicitarea de conversie sau recunoașterea calificărilor.
AACR publică în limba engleză, pe pagina de internet www.caa.ro detaliile necesare solicitanților pentru a putea aplica pentru procesele de certificare mai sus menționate.

3.5 - RECUNOAȘTEREA CERTIFICATELOR EMISE ÎN ALTE STATE

- (1) Certificatele eliberate de EASA sau de autoritățile naționale competente din statele membre ale Uniunii Europene sau state asociate EASA, eliberate în baza Regulamentul (UE) nr. 1178/2011 sunt valabile și recunoscute fără alte cerințe sau evaluări în toate statele membre (**FCL.005** și **GM1 FCL.005**), conform prevederilor art. 67 alin (1) al Regulamentului (UE) 2018/1139, în condițiile în care acestea sunt în termen de valabilitate.
- (2) Prin excepție de la aliniatul (1) certificatele emise de către **organismelor de testare a competenței lingvistice** autorizate de autoritățile naționale competente sunt recunoscute numai în cazul revalidării sau reînnoirii autorizației privind competența lingvistică.

CAPITOLUL 4 - CREDITAREA EXPERIENȚEI MILITARE

- (1) Personalul navigant din aviația militară română care solicită obținerea de licențe și calificări/autorizări conforme cu partea FCL trebuie să se adreseze către AACR. Cunoștințele și experiența de zbor acumulate în timpul serviciului militar vor fi recunoscute în funcție de cerințele relevante pentru obținerea licențelor și calificărilor/autorizărilor prevăzute în partea FCL, în funcție de raportul de creditare elaborat de AACR.
- (2) Cunoștințele, experiența și aptitudinile dobândite pe durata serviciului militar se creditează în scopul cerințelor relevante din Anexa 27 din partea 7 a prezentei proceduri în conformitate cu elementele unui raport de creditare întocmit de AACR.
- (3) Raportul de creditare trebuie să conțină următoarele:
 - (a) cerințele naționale pe baza cărora s-au emis licențele, certificatele, calificările și/sau autorizațiile militare;
 - (b) privilegiile acordate piloților;
 - (c) precizări privind cerințele din Anexa 27 pentru care se acordă creditarea;
 - (d) precizări privind limitările care trebuie înscrise pe licențele conforme cu partea FCL și toate cerințele care trebuie îndeplinite de către piloți pentru înlăturarea respectivelor limitări;
 - (e) copii ale tuturor documentelor necesare pentru dovedirea elementelor de mai sus (brevetul militar, certificatul de radiotelefonist, carnetul de zbor, certificatul medical, programa cursului de pregătire, foaia matricolă), însoțite de copii ale cerințelor și procedurilor naționale relevante. După caz, AACR va putea solicita, ulterior, și alte documente justificative.
- (4) Experiența acumulată pe dispozitive militare de zbor sintetic (simulatoare) nu va fi creditată, decât dacă aceste echipamente sunt certificate în conformitate cu Subpartea FSTD a Regulamentului (UE) nr. 1178/2011.
- (5) Creditarea experienței ca PIC se face pentru zborurile efectuate în calitate de:
 - (a) PP – pilot prim;
 - (b) SC – zbor simplă comandă.

- (6) Următoarele aeronave militare complexe motorizate sunt luate în considerare pentru creditarea experienței ME:
 - (a) Avioane: AN 24/26/30, C 130, IL 28, Spartan;
 - (b) Elicoptere: IAR 330, Mi-8, MI-17, EC-135, SA-365/EC 155;
 - (c) Orice alte aeronave complexe intrate în dotarea Ministerului Apărării Naționale și a Ministerului de Interne.
- (7) Următoarele aeronave militare ne complexe motorizate sunt luate în considerare pentru creditarea experienței SE:
 - (a) Avioane: AN 2, YAK 52, IAR 823, IAR 99, MIG 21/23, MIG 29, L 29, L 39, F16;
 - (b) Elicoptere: IAR-316B;
 - (c) Orice alte aeronave ne complexe intrate în dotarea Ministerului Apărării Naționale și a Ministerului de Interne.
- (8) Diagramele de evaluare privind obținerea licențelor civile conform Part - FCL, prin creditarea experienței militare (Anexa 27) sunt următoarele:
 - (a) Schema 1 – Obținere licență ATPL(A)
 - (b) Schema 2 – Obținere licență CPL(A)/IR
 - (c) Schema 3 – Obținere licență CPL(A)
 - (d) Schema 4 – Obținere licență PPL(A)
 - (e) Schema 5 – Obținere licență CPL(H)/IR
 - (f) Schema 6 – Obținere licență CPL(H)
 - (g) Schema 7 – Obținere licență PPL(H)
 - (h) Schema 8 – Obținere licență CPL(A) de către piloți militari de elicoptere

CAPITOLUL 5 - PROCEDURI ADMINISTRATIVE

- (1) Această secțiune detaliază procedurile administrative aplicabile în cazul unei solicitări adresate AACR în cadrul procesului de certificare.
- (2) Solicitățile pentru derularea activităților de examinare teoretică se transmit AACR cu cel puțin 5 zile lucrătoare înaintea datei de începere a respectivei activități. În caz contrar, examinarea solicitată va fi considerată situație de urgență și i se va aplica un tarif corespunzător.
- (3) Solicitățile pentru derularea activităților de examinare practică, care necesită aprobare, se transmit la AACR cu cel puțin 5 zile lucrătoare înaintea datei de începere a respectivei activități..
- (4) Solicitarea se transmite folosind formularul standardizat din Partea 3 la prezenta procedura. La solicitare se anexează documentația necesară ca suport pentru soluționare.
- (5) Formularele standard utilizate în procesul de certificare sunt conținute în Partea 3 a prezentei proceduri, fiind disponibile în format electronic pe site-ul AACR.

- (6) Formularele standard, transmise în format pe hârtie, se completează lizibil, corect și corespunzător, cu litere mari de tipar, în culoare albastră și se semnează de solicitant; în caz contrar, acestea vor fi returnate.
- (7) Sunt acceptate și formularele transmise în format digital, completate corespunzător, încărcate direct în platforma AACR.
- (8) Solicitățile transmise prin email personalului AACR nu vor fi luate în considerare.
- (9) Procedura generală de emitere a licențelor, calificărilor, autorizărilor și certificatelor de validare cuprinde următoarele etape:
- (a) completarea, de către solicitant, a formularului standard specific;
 - (b) transmiterea, de către solicitant, a documentelor suport necesare procesului de certificare solicitat: copii ale certificatelor de absolvire cursuri, copii ale certificatelor medicale, copii ale carnetului de zbor, etc.). Aceste documente se arhivează la dosarul individual al solicitantului;
 - (c) Pilotul păstrează o evidență exactă a detaliilor tuturor zborurilor efectuate sub forma înregistrărilor în carnetul de zbor completat în conformitate cu prevederile **FCL.050** și **AMC1 FCL.050**, și asumat prin semnătura proprie.
 - (d) verificarea documentelor de către personalul AACR, în funcție de responsabilitățile individuale și acceptate de către structura din cadrul AACR responsabilă cu gestionarea analizei solicitărilor;
 - (e) informarea solicitantului prin email, în termen de 5 zile de la depunere, privind necesitatea completării documentației suport, în situația în care documentele justificative nu sunt suficiente pentru procesul de certificare solicitat;
 - (f) completarea *checklist*-ului înainte de emiterea certificatului solicitat; conformarea cu cerințele aplicabile specifice solicitării fiind asumată de către structura din cadrul AACR responsabilă cu gestionarea analizei solicitărilor;
 - (g) întocmirea documentației de licențiere în termen de 10 zile lucrătoare de la data completării documentației;
 - (h) plata tarifului corespunzător, notificat prin email, respectiv confirmarea efectuării plății, în conformitate cu modul de tarificare aplicabil;
 - (i) emiterea certificatelor: Certificatele se emit în termen de maxim 5 zile lucrătoare de la aprobarea procesului verbal și numai după confirmarea plății tarifului.
 - (j) nu se emite nici un certificat dacă documentația suport este incompletă sau nu a fost verificată.
- (9) Formatul licenței de echipaj de zbor conține următoarele elemente variabile:
- (a) *La câmpul (XII)* calificări și certificate: calificări de clasă, calificări de tip, certificate de instructor etc., cu datele corespunzătoare de expirare;
 - (b) *La câmpul (XIII)* atestări speciale referitoare la limitări și atestări ale privilegiilor, inclusiv atestări ale competenței lingvistice și calificări pentru aeronavele din anexa I;
 - (c) *La câmpul (XIV)* detalii solicitate de autoritatea competentă (de exemplu, locul nașterii/locul de origine).

- (10) Restricțiile care pot fi impuse de AACR conform Regulamentului (UE) nr. 1178/2011 se înscriu în licență în câmpul (XII) la coloana “Observații și Restricții”.
- (11) Restricțiile înscrise în licență în cursul procesului de licențiere pot fi eliminate exclusiv de către AACR, în calitate de autoritate națională competentă pentru certificarea personalului navigant, după primirea de către AACR din partea titularului licenței a documentelor care dovedesc îndeplinirea condițiilor regulamentare de ridicare a restricțiilor.
- (12) **Înregistrări** - În cadrul procesului de certificare sunt prelucrate următoarele tipuri de informații:
- (a) Informații cu caracter personal – conțin datele cu caracter personal ale solicitantului sau deținătorului de licență, constituite într-un dosar individual. Dosarele individuale sunt administrate de către compartimentul responsabil cu certificarea personalului din cadrul AACR și includ restricțiile care se menționează în licență cât și măsuri de suspendare, limitare sau revocare ale licențelor și certificatelor. Orice copie sau extras din dosarele individuale trebuie aprobate corespunzător de către persoanele desemnate în acest scop, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția datelor personale.
 - (b) Informații în format electronic – conțin date privitoare la licențele de piloți avion / elicopter planor / balon. Datele stocate electronic au restricții similare celor aplicabile informațiilor conținute în dosarele individuale. Baza de date, va avea copii de siguranță efectuate lunar pe două medii de stocare distincte (DVD, hard extern sau stick de memorie).
 - (c) Informații cu caracter general – conțin date cu caracter informativ privind proceduri, date statistice, etc. care pot fi puse la dispoziția publicului, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.
 - (d) Informații cu caracter medical – sunt date cu caracter personal privind sănătatea, au caracter confidențial și sunt gestionate exclusiv de către compartimentul specializat de Medicină Aeronautică din cadrul AACR.

CAPITOLUL 6 - EXAMINĂRI

6.1 Organizarea sesiunilor de examinare teoretică

- (1) Examinarea teoretică a solicitanților pentru obținerea / revalidarea / reînnoirea / conversia / validarea licențelor / calificărilor / autorizărilor / certificatelor este atributul exclusiv al AACR, în calitate sa de autoritate competentă pentru Regulamentul (UE) nr. 1178/2011, cu modificările și completările ulterioare. AACR organizează sesiuni de examinare teoretică în funcție de cererile care sunt depuse în acest scop de cei interesați. Programul anual al sesiunilor de examinare teoretică este stabilit prin Decizia DG AACR și publicat pe site-ul AACR. La cererea candidaților, se pot aproba sesiuni suplimentare, examinările teoretice respective fiind considerate a fi organizate în regim de urgență și tarificate corespunzător conform tarifelor aprobate.

- (2) Participarea la examinările teoretice se face după înregistrarea cererilor completate corect corespunzător și lizibil, semnate de cei în drept și însoțite, după caz, de documentele care atestă plata tarifelor legale corespunzătoare și de documentele care atestă îndeplinirea cerințelor din reglementările specifice.
- (3) Conținutul subiectelor de examinare se elaborează de către examinatorii pentru disciplinele teoretice din cadrul AACR, cu excepția băncii de întrebări existente la nivel european (ECQB-EASA) și a băncii de întrebări pentru PPL furnizor LPLUS GmbH, pentru PPL(A) și PPL(H). Subiectele vor avea următoarea structură:
(i) Legislație aeronautică	(16 întrebări tip grilă)
(ii) Performanțe umane;	(8 întrebări tip grilă)
(iii) Meteorologie;	(16 întrebări tip grilă)
(iv) Comunicații;	(8 întrebări tip grilă)
(v) Navigație.	(16 întrebări tip grilă)
(vi) Principii de zbor;	(16 întrebări tip grilă)
(vii) Proceduri operaționale;	(16 întrebări tip grilă)
(viii) Performanțe de zbor și planificarea zborului;	(16 întrebări tip grilă)
(ix) Cunoașterea generală a aeronavei;	(16 întrebări tip grilă)
- (4) Băncile de date de examinare cuprinzând întrebările care se folosesc în teste sunt confidențiale.
- (5) Examinările pentru obținerea licenței PPL(A), PPL(H) se pot susține atât în limba română cât și în limba engleză. Limba de examinare se alege la începutul examinării și se păstrează pe întreaga durată a acesteia. Examinările pentru obținerea licențelor pilot profesionist (CPL, ATPL), precum și a calificărilor instrumentale (IR, EIR, BIR) se susține exclusiv în limba engleză utilizând ediția aplicabilă din ECQB (European Central Questions Bank).
- (6) Toate examinările teoretice se susțin pe calculator, cu excepția celor privind membrii echipajului de cabină care se desfășoară în scris până la constituirea unei baze de date pentru a fi organizate pe calculator. În acest caz, testele utilizate vor fi revizuite la fiecare 3 luni. Revizuirea constă atât în schimbarea întrebărilor cât și armonizarea cu legislația aplicabilă, dacă este cazul. Se vor lua în considerare și rezultatele înregistrate la examenele precedente.
- (7) Înainte de începerea examinării teoretice, toți candidații trebuie să își asume respectarea regulilor de examinare prin însușirea și semnarea formularului **A103**.
- (8) Organizarea și desfășurarea examinărilor teoretice se efectuează cu respectarea procedurii generale, în vigoare, de examinare teoretică – PIAC-EXAM și cu completările din prezenta procedură.

6.2 Desfășurarea examinărilor teoretice

- (1) *Scopul examinărilor teoretice* este de evaluarea cunoștințelor unui candidat, care trebuie să demonstreze că și-a însușit toate cunoștințele teoretice necesare pentru a îndeplini în siguranță activitățile specifice care îi revin conform licenței solicitate / deținute și certificatului / calificării / autorizării aferente.

- (2) *Punctajul fiecărei întrebări.* Fiecare întrebare poate avea un punctaj diferit sau toate întrebările pot avea același punctaj. Punctajul acordat fiecărui răspuns corect este bazat pe complexitatea fiecărei întrebări și timpul necesar identificării răspunsului corect iar însumarea acestora trebuie să reprezinte punctajul maxim alocat disciplinei respective. În formularul testului scris trebuie menționat punctajul alocat pentru fiecare întrebare.
- (3) *Durata examinărilor teoretice.* Timpul alocat pentru fiecare examinare se stabilește de fiecare examinator în funcție de disciplina și tipul licenței solicitate și se comunică candidatului înainte de începerea examenului.
- (4) *Eliminarea unei întrebări dintr-un examen teoretic.* În situația existenței unei contestații referitoare la o întrebare, candidatul va urma procedura descrisă la cap.11 din prezenta parte.
- (5) *Modificarea punctajului.* Modificarea punctajului se poate efectua exclusiv dacă în urma unei contestații depusă de candidat, comisia constituită în scopul soluționării contestației decide că întrebarea/întrebările au fost eronate, atât în privința conținutului cât și a clarității sau anexele dacă acestea există nu au fost lizibile.
- (6) *Nota de promovare a unui examen teoretic.* Pentru a promova un examen teoretic, candidații trebuie să obțină minim 7,5 (75% din total).
- (7) *Reguli de confidențialitate privind examinarea teoretică.* Candidații sunt informați că materialele de examinare teoretică sunt confidențiale și că nu au voie să le copieze sau să le păstreze. Această regulă se aplică tuturor materialelor suplimentare care au fost folosite pe parcursul examinării teoretice. Deținerea de echipamente electronice (telefoane mobile, tablete sau alte echipamente de înregistrare) care poate influența modul de desfășurare al examinării sau confidențialitatea acestora conduce, conform cerințelor ARA.FCL.300 (e), la descalificarea persoanei implicate, cu consecințele stabilite de Regulamentul (UE) nr. 1178/2011 pe o perioadă determinată de timp. AACR va descalifica persoana implicată pentru o perioadă de minim 12 luni de la data examinării și maxim 36 de luni, conform ARA.FCL.300 (f). Într-un interval de 10 zile lucrătoare de la terminarea sesiunii de examinare, AACR informează autoritățile competente ale statelor membre și EASA cu privire la sancțiunea aplicată candidatului.
- (8) *Reguli generale de examinare*
 - (a) Organizarea unei sesiuni de examinare teoretică se stabilește înaintea fiecărei sesiuni de examinare teoretică, prin decizie a directorului general al AACR.
 - (b) Comisia de examinare teoretică, pentru examinările desfășurate pe calculator, este compusă, de regulă, din președintele comisiei și unul sau 2 supraveghetori, propuși, de regulă, din cadrul Biroului Examinări.

- (c) În cazul examinărilor pe hârtie, comisia de examinare este compusă cel puțin din președinte comisiei, câte un examinator pentru fiecare disciplină de examinare, precum și de un supraveghetor din cadrul DCP.
 - (d) Examinatorii pentru examinarea teoretică sunt propuși, directorului general al AACR de către Biroul Examinări, după consultarea, după caz, prin email, cu direcțiile de specialitate din cadrul AACR care furnizează examinatori pentru examinarea teoretică. După aprobarea deciziei, desemnările examinatorilor / discipline / categorii de personal aeronautic examinat sunt transmise, spre informare, respectivilor examinatori / compartimentelor ce furnizează examinatori.
 - (e) Candidaților nu li se permite să utilizeze altă hârtie decât cea primită în timpul examinării. Toate lucrările, documentele furnizate cu ocazia examinării precum și formularul de răspuns se vor înapoia supraveghetorului / examinatorului, la încheierea examinării.
 - (f) Candidații care susțin examinare teoretică pe hârtie, vor fi înștiințați cu 10 minute înainte de sfârșitul examenului cu privire la finalizării lucrării.
 - (g) Pe parcursul examinării teoretice, varianta pe hârtie, în sala de examinare trebuie să existe minim trei persoane (supraveghetorul / examinatorul și doi candidați sau un candidat și doi supraveghetori / examinatori).
 - (h) Un candidat care încearcă să scoată, neautorizat, material de examinare din sala de examinare sau să copieze, prin orice mijloace, întrebări de examinare va fi eliminat din examen de la acele examinări dar și la cele care au fost deja susținute în conformitate cu ARA.FCL.300 (f).
 - (i) Orice candidat care utilizează materiale neautorizate sau alte dispozitive electronice neautorizate în timpul examenului va fi descalificat.
 - (j) Toate bunurile personale care nu sunt necesare pentru desfășurarea examinării teoretice (ex.: genți, haine, telefoane mobile, alte aparate electronice, etc.) vor fi depozitate pe durata examinării la indicația examinatorului / supraveghetorului.
 - (k) Părăsirea temporară a sălii de examen în timpul desfășurării probei nu este permisă decât în cazuri excepționale, pentru satisfacerea unor nevoi fiziologice care nu suferă amânare. În acest caz candidatul semnalează problema examinatorului, iar acesta se asigură de prezența unui alt supraveghetor pentru a-l însoți pe candidat până la reîntoarcerea în sală. Părăsirea temporară de către un candidat a sălii de examen fără respectarea prevederilor de mai sus se sancționează invariabil cu anularea lucrării și eliminarea din examen a candidatului.
 - (l) Orice încălcare a reglementărilor de examinare poate avea ca rezultat descalificarea candidatului la disciplina respectivă la care a fost constatată încălcarea și interzicerea de a participa la examinările viitoare.
- (9) *Rezultatele examenelor teoretice*
- (a) Înregistrarea rezultatelor se efectuează pe formularele specifice fiecărei categorii și se semnează de către examinatorii pentru examinarea teoretică desemnați prin decizia respectivă.

- (b) Comunicarea rezultatelor examinărilor teoretice se face în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data finalizării sesiunii de examinare, telefonic sau prin email.
 - (c) Programarea reexaminărilor pentru disciplinele la care nu s-a obținut baremul de trecere se organizează nu mai devreme de două săptămâni de la susținerea examenului teoretic anterior, dacă nu este specificat altfel în reglementările specifice.
 - (d) Modalitatea de punctare a fiecărei examinări teoretice trebuie să fie identică pentru fiecare candidat, chiar dacă întrebările pot să difere de la candidat la candidat. Totalul punctajului pentru fiecare întrebare reprezintă nota maximă a fiecărei examinări teoretice.
- (10) *Responsabilitățile candidaților.* La sesiunile organizate pentru examinarea teoretică, în completarea prevederilor din PIAC-EXAM, candidații au următoarele obligații:
- (a) să mențină disciplina necesară desfășurării în condiții optime a sesiunii de examinare;
 - (b) obiectele personale, bagajele și hainele urmează a fi depozitate în partea din spate a sălii de examinare sau într-o zonă pusă la dispoziția candidaților, în cazul în care aceasta există;
 - (c) doar obiectele de examinare esențiale sunt permise pe masa/pupitrul de examinare;
 - (d) liniștea în sala de examinare trebuie urmărită permanent. Dacă un candidat dorește să vorbească cu un supraveghetor / examinator pentru examinarea teoretică, acesta trebuie să rămână așezat și să ridice mâna.
- (11) *Responsabilitățile membrilor comisiilor de examinare*
- (a) Responsabilitățile membrilor comisiilor de examinare, respectiv a președintelui de comisie, examinatori și supraveghetori sunt stabilite de procedura generală de organizare și desfășurare a examinărilor teoretice organizate de AACR – PIAC-EXAM ediția în vigoare.

6.3 Organizarea examinărilor teoretice pe calculator

- (1) Examinările teoretice pe calculator se efectuează cu respectarea **ARA.FCL.300** și **AMC 1 ARA.FCL.300** și PIAC-EXAM, ediția în vigoare.
- (2) Examinarea cunoștințelor teoretice pentru obținerea unei licențe și/sau calificări se desfășoară cu respectarea prevederilor **FCL.025**.
- (3) Examinările teoretice pe calculator sunt organizate de Biroul Examinări, gestionarea băncilor întrebări fiind realizată cu ajutorul programului software dedicat.
- (4) Examinările teoretice se efectuează pe calculator numai în condițiile existenței unei bănci de întrebări pentru disciplina de examinare teoretică corespunzătoare categoriei respective de personal aeronautic civil.
- (5) Examinările teoretice pe calculator se organizează în limita disponibilității stațiilor de lucru.

- (6) În sala de examinare IT nu se desfășoară decât examinările aprobate a se desfășura pe calculator.
- (7) Înlocuirea examinării pe calculator cu examinarea pe hârtie se poate face doar în cazul nefuncționării rețelei de calculatoare, conform PIAC-EXAM ediția în vigoare.
- (8) Supravegherea desfășurării examinărilor teoretice pe calculator se efectuează de către un supraveghetor nominalizat prin decizie a DG al AACR
- (9) Pe durata desfășurării examinării este interzis accesul oricărei persoane ce nu are legătură cu examinarea aflată în derulare, excepție făcând supervizarea desfășurării examinării. Supraveghetorul răspunde de respectarea acestei cerințe.
- (10) Gestionarea duratei de examinare la fiecare disciplină este realizată de aplicația software.
- (11) Răspunsurile la întrebări sunt stocate pe server-ul rețelei, în caz de nefuncționare a sistemului de examinare pe calculator.
- (12) Anexele ce conțin grafice, hărți de navigație, etc. sunt puse la dispoziția candidatului în formă digitală, sau, după caz, pe suport de hârtie.
- (13) Persoanele desemnate să intervină în situația unor disfuncționalități sunt desemnate prin decizie de către Directorul General al AACR la propunerea Biroului Examinări. În situația în care defectul este minor, după remedierea acesteia, examinarea va fi reluată. Dacă defectul nu poate fi remediat pe loc, examinarea este oprită și candidații reprogramați.
- (14) Candidații pot utiliza calculatorul exclusiv pentru susținerea examinărilor teoretice. Orice încercare de a efectua alte tipuri de operațiuni pe calculator (ex. schimbarea aplicației, copiere, salvare, etc.) conduc la eliminarea candidatului din sală și declararea examinării ca nepromovată.
- (15) Examinarea se consideră încheiată în momentul terminării timpului alocat de calculator. În situația finalizării testului înaintea timpului alocat de calculator, candidatul trebuie să anunțe supraveghetorul prin ridicarea mâinii.
- (16) Candidații care se prezintă pentru prima oară la examinare sunt informați cu privire la funcționarea sistemului de examinare pe calculator. Fiecare poziție de lucru trebuie să aibă instrucțiuni tipărite, în engleză sau română, privind utilizarea calculatorului pentru examinare.
- (17) Corectarea testelor în sistem de examinare computerizat se efectuează de către programul dedicat, rezultatul fiind afișat imediat după terminarea testului. Consemnarea rezultatului se efectuează în baza listei cu rezultate, emisă de către programul dedicat.
- (18) Conținutul întrebărilor poate fi contestat conform PIAC-EXAM, ediția în vigoare.

6.4 Organizarea examinărilor în alte locații

- (1) Examinările teoretice se pot organiza și în alte locații decât sediul AACR, la solicitarea unei organizații de pregătire, doar dacă există motive obiective pentru aceasta (cum ar fi în cazul examinării solicitanților pentru obținerea licenței de pilot planor, deoarece candidații sunt de cele mai multe ori minori). În acest sens,

organizația de pregătire autorizată trebuie să transmită o cerere la AACR cu minim 10 zile înaintea examinării, în cazul organizării pe teritoriul României, sau 20 zile, în cazul organizării în afara țării. Oportunitatea organizării unei examinări teoretice în afara AACR va fi evaluată de compartimentul din cadrul AACR responsabil cu certificarea personalului, împreună cu propuneri privind personalul care va asigura supravegherea.

- (2) Costurile aferente desfășurării examinării teoretice sunt suportate de organizația de pregătire care solicită examinarea teoretică, în conformitate cu tarifele în vigoare.
- (3) Organizația de pregătire este obligată să transmită, odată cu cererea, documentația completă referitoare la fiecare dintre candidați, astfel încât compartimentul din cadrul AACR responsabil cu certificarea personalului să verifice eligibilitatea acestora. Cu maxim 5 zile înainte de desfășurarea examinării teoretice, organizația de pregătire este informată asupra eligibilității candidaților prin e-mail de către un inspector desemnat al AACR.
- (4) Examinarea în altă locație decât sediul AACR, se va organiza doar dacă se confirmă participarea la sesiunea respectivă a unui număr de minim 6 candidați.
- (5) Supravegherea candidaților, în cazul examinării în altă locație decât sediul AACR va fi compusă din minim 1 persoană. Din considerente legate de disponibilitatea personalului AACR, se poate accepta participarea ca supraveghetor a unei persoane împuternicită de solicitant cu condiția asigurării că aceasta și-a însușit procedura AACR și a semnat o declarație de confidențialitate. Aceste persoane din cadrul AACR vor fi desemnate prin Decizia Directorului General AACR pentru supravegherea examinării teoretice.

6.5 Organizarea examinărilor practice

- (1) Generalități
 - (a) Examinările practice, respectiv:
 - (i) **testele de îndemânare** pentru obținerea / validările / conversiile de licențe și calificări de clasă / tip / suplimentare sau de zbor instrumental, precum și
 - (ii) **evaluările de competență** în vederea obținerii, revalidării sau reînnoirii de certificatelor de instructori și examinatori

necesită desemnarea prealabilă, de către AACR, a examinatorilor, români sau străini. Modelele solicitării sunt prezentate în Anexa 16 și Anexa 17. Solicitățile vor fi transmise prin poștă electronică la adresa de e-mail: examinations@caa.ro, minim 10 zile lucrătoare înainte de data propusă pentru examinare. Desemnarea va fi transmisă în scris, de către AACR.
 - (b) În cazul în care solicitarea este transmisă cu mai puțin de 10 zile înainte de data propusă, va fi considerată situație de urgență și tarifată corespunzător.

- (c) Examinările practice (**verificări de competență**) pentru revalidarea sau reînnoirea calificărilor de tip / clasă / suplimentare sau de zbor instrumental, nu necesită desemnarea examinatorilor de către AACR. Cu toate acestea, pentru a putea efectua monitorizarea examinatorilor, conform ARA.FCL.205, cu minim 3 zile înainte de efectuarea examinărilor practice, examinatorii vor notifica prin mail la adresa: examinations@caa.ro, cu privire la data propusă și detalii privind examinarea după cum urmează:
- (i) date privind examinatorul: nume complet, număr licență și calificările deținute, țara de proveniență și date de contact: telefon și adresă de mail.
 - (ii) date privind candidat: nume complet, număr licență și calificările deținute - după caz, țara de proveniență.
 - (iii) date privind verificarea de competență: locație, data examinare, scopul examinării, tipul și înmatricularea aeronavei sau, după caz, număr simulator.
- (d) În cazul schimbării examinatorului, trebuie să se notifice AACR la adresa menționată, cu minim 24 ore înainte de data propusă.
- (e) Compartimentul responsabil cu certificarea personalului notifică EASA referitor la procedurile aplicabile în România privind efectuarea examinărilor practice.

6.6 Desfășurarea examinărilor practice

- (1) Generalități
- (a) Examinarea practică reprezintă procesul prin care se observă și evaluează performanța și abilitățile solicitantului privind competențele specifice, în scopul admiterii sau respingerii acordării privilegiilor conferite de licența / calificarea / certificatul / autorizarea care se solicită a fi obținute / revalidate / reînnoite / convertite / validate.
 - (b) Obiectivele secundare ale examinării practice constau în identificarea:
 - (i) deficiențelor de pregătire, atât în privința cunoștințelor teoretice cât și a deprinderilor practice;
 - (ii) deficiențelor privind îndemânarea în exercitarea privilegiilor conferite de licența / calificarea / certificatul / autorizarea solicitate a fi obținute / revalidate / reînnoite / convertite / validate.
 - (c) În funcție de rapoartele examinatorilor / datele statistice legate de rezultatele nesatisfăcătoare ale examinărilor practice, AACR poate impune organizațiilor de pregătire autorizate / operatorilor aeronautici măsuri corespunzătoare, după cum urmează:
 - (i) amendarea / modificarea programelor de pregătire;
 - (ii) îmbunătățirea calității instruirii, prin reevaluarea personalului de instruire, a manualelor, procesului de evaluare în vederea absolvirii cursului respectiv, etc.

(2) *Procesul de examinare practică*

- (a) Examinarea practică se desfășoară sub conducerea examinatorilor desemnați sau acceptați de AACR.
- (b) Examinarea practică constă în:
 - (i) observarea și evaluarea corespunzătoare a modului în care solicitantul își îndeplinește atribuțiile specifice licenței / calificării / certificatului / autorizării care se solicită a fi obținute / revalidate / reînnoite / convertite / validate;
 - (ii) chestionarea candidatului prin intermediul întrebărilor orale în scopul evaluării nivelului cunoștințelor aeronautice specifice la nivelul impus de exercitarea privilegiilor solicitate (obținere / revalidare / reînnoire / conversie / validare de licență / calificare / certificat / autorizare). Întrebările orale trebuie să fie de natură practică, relevante pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice ce fac obiectul examinării practice. Se evită întrebările neclare, precum și cele închise (de tip DA/NU).
- (c) Examinatorul desemnat de AACR pentru conducerea examinării practice respective trebuie să țină seama de următoarele considerente:
 - (i) examinatorii desemnați sunt direct răspunzători în fața AACR de calitatea și obiectivitatea examinărilor practice efectuate;
 - (ii) examinatorii desemnați pentru efectuarea examinărilor practice trebuie să dețină licența și calificarea cel puțin egală cu licența sau calificarea pentru care sunt autorizați să efectueze examinarea practică;
 - (iii) examinarea practică trebuie să se desfășoare într-o atmosferă relaxantă și nu amenințătoare;
 - (iv) standardele specifice ce trebuie urmărite trebuie să fie îndeplinite indiferent de experiența solicitantului;
 - (v) în vederea stabilirii rezultatului examinării practice, toate exercițiile / activitățile specifice conținute în raportul de examinare practică trebuie efectuate și evaluate. În cazul în care unele exerciții / activități specifice nu pot fi efectuate, sau nu au fost promovate, acestea pot fi reluate ulterior, în funcție de decizia examinatorului, în cadrul unei noi examinări practice, exercițiile / activitățile specifice efectuate și promovate fiind creditate. Decizia de creditare trebuie justificată în scris de către examinator pe raportul de examinare. Durata creditării, dacă nu este specificat altfel în reglementările sau procedurile specifice, este de maximum 28 zile;
- (d) Rezultatul examinării și observațiile examinatorului sunt comunicate persoanei examinate, care semnează de luare la cunoștință pe raportul de examinare practică și care este responsabilă de depunerea documentelor respective, la AACR, după cum urmează:
 - (i) formularul AACR de examinare practică specific activității desfășurate – original,
 - (ii) planificarea la zbor sau jurnalul FFS, după caz – la solicitarea AACR,
 - (iii) licența examinator – copie, numai pentru examinatorii străini

- (iv) certificatul de examinator – copie, numai pentru examinatorii străini
 - (v) certificatul medical examinator – copie,
 - (vi) declarație organizație de pregătire pentru confirmarea finalizării pregătirii, după caz – copie.
- (e) În cazul nepromovării de către un solicitant a examinării practice și/sau în urma refuzului de a semna raportul de examinare practică, examinatorul trebuie să comunice problema apărută, în termen de max. 24 ore, la Biorul Examinări, la adresa de e-mail: examinations@caa.ro, împreună cu eventualele propuneri de pregătire suplimentară;
- (f) Înaintea examinării practice, solicitantul trebuie să fi efectuat întregul program de instruire corespunzător și să fi promovat examinarea teoretică, dacă nu este prevăzut altfel în reglementările aplicabile;

CAPITOLUL 7 – COMPETENȚĂ LINGVISTICĂ

În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 1178/2011, Anexa 1-Partea FCL, pct. FCL 055 deținătorii/solicitanții unei licențe EASA care trebuie să folosească radiotelefonul—își pot exercita privilegiile asociate licențelor și calificărilor lor doar dacă dețin o autorizare de competență lingvistică la limba utilizată în radiocomunicații. Aceasta conține nivelul, limba și perioada de valabilitate.

7.1. Evaluarea competenței lingvistice la limba engleză

- (1) Evaluarea competenței lingvistice se efectuează de AACR cu un sistem de evaluare dezvoltat în cadrul AACR care corespunde cerințelor FCL 055, AMC1, AMC2 și AMC 3 la FCL 055 și Documentului OACI 9835 ed2/2010.
- (2) Sistemul propriu de evaluare AACR a fost dezvoltat și implementat în conformitate cu prevederile AMC 1 FCL 055, lit. (h) și respectă cerințele FCL 055 și AMC1 și 2 la FCL 055 și AMC3 FCL 055 (c). Sistemul de evaluare este compus din:
 - (a) subiecte care evaluează capacitatea candidatului de comunica eficient în situații normale, anormale și de urgență (exerciții de exprimare orală).
 - (b) subiecte care evaluează gradul de înțelegere a situațiilor mai sus menționate (exerciții de ascultare).
- (3) Subiectele utilizate în procesul de evaluare corespund temelor detaliate în Anexa B, partea a doua din Documentul OACI 9853 ed2/2010.
- (4) Validarea subiectelor de evaluare se face în baza fișei de validare, fidelitate și relevanță a testului din **Anexa 108** la prezenta procedură. Validarea sistemului de evaluare este detaliată la punctul 7.2.2 din prezenta procedură.
- (5) Persoanele implicate în dezvoltarea subiectelor de evaluare dețin cel puțin calificările minime prevăzute în Anexa D din Manualul OACI 9853 ed2/2010 și AMC 1 FCL 055 (m) (1) și (2).
- (6) Conform AMC1 FCL 055 (l) (1-5), fiecare versiune utilizată în procesul de examinare este alcătuită din patru părți, după cum urmează:

- (a) prima parte conține întrebări deschise pe teme de aviație specifice activității de pilotaj și descrierea unor poze din domeniul aviatic.
- (b) partea a doua conține o înregistrare de trafic real cu o situație anormală sau de urgență pe care candidatul trebuie să o descrie, urmată de o întrebare deschisă.
- (c) partea a treia conține trei înregistrări de trafic real (un ATIS și două situații anormale sau de urgență), iar candidatul trebuie să răspundă la întrebări specifice legate de aspectele prezentate în înregistrări și la final să răspundă la o întrebare generală deschisă pe teme de aviație.
- (d) partea a patra conține o înregistrare cu un incident de trafic pe care candidatul trebuie să-l descrie, urmată de o serie de întrebări generale deschise pe teme de aviație.
- (e) gradul de dificultate al subiectelor de examinare din cadrul fiecărei versiuni de test crește progresiv pentru a permite evaluarea corespunzătoare a celor 6 nivele de competență lingvistică din grila de evaluare OACI inclusă în AMC2 FCL 055.
- (7) Conform ACM1 FCL 055 (n) (4) (v), în cadrul unei zile de testare se vor folosi versiuni diferite de test pentru fiecare candidat, fișa zilnică de evaluare pentru interviu din **Anexa 109** și fișa de evaluare din **Anexa 110** la prezenta procedură.
- (8) Evaluarea se desfășoară sub forma unui interviu între un candidat și un examinator. Interviuul este înregistrat audio și evaluat ulterior de un al doilea examinator de competență lingvistică. Pentru ambele evaluări se utilizează fișa din **Anexa 110** care respectă prevederile AMC2 FCL 055. La finalul interviului, examinatorul care a participat în calitate de interlocutor înscrie nivelul de competență lingvistică acordat în fișa zilnică de evaluare din **Anexa 109** la prezenta procedură.
- (9) În cazul în care există diferențe între nivelul acordat la finalul interviului și cel acordat în urma celei de a doua evaluări, interviul este evaluat de un al treilea examinator. Nivelul final detaliat pe descriptori de competență lingvistică se înscrie în fișa de evaluare din **Anexa 110** la prezenta procedură.
- (10) Înregistrările interviurilor și fișele de evaluare se păstrează, în condiții de confidențialitate, pe durată nelimitată, în conformitate cu AMC1 FCL 055 (n) (3).
- (11) Comunicarea rezultatului evaluării se face de pe adresa de e-mail elp@caa.ro după 10 zile de la data evaluării:
 - a) conform AMC1 FCL 055 (j), candidații care în urma evaluării obțin minimum nivelul 4 vor primi pe e-mail o copie scanată a certificatului și a raportului de evaluare (**Anexa 111** și **Anexa 112** la prezenta procedură).
 - b) conform AMC1 FCL 055 (j), candidații care în urma evaluării nu obțin minimum nivelul 4 vor primi pe e-mail doar raportul de evaluare (**Anexa 112** la prezenta procedură).
- (12) În vederea înscrierii la o sesiune de evaluare a competenței lingvistice candidații, persoane fizice, organizații de pregătire (ATO) sau operatori aerieni vor utiliza formularul de înscriere din **Anexa 6** prezenta procedură. Acesta trebuie să fie însoțit de o copie a actului de identitate al solicitantului.
- (13) Termenul limită de depunere a formularului este cu 5 zile înainte de începerea unei sesiuni de evaluare.

- (14) Formularul se poate depune la Registratura AACR sau se poate transmite la următoarea adresă de e-mail: elp@caa.ro
- (15) Ulterior analizării solicitărilor de înscriere, candidații vor fi informați pe e-mail cu două zile înainte de începerea unei sesiuni de evaluare, cu privire la data și ora la care au fost planificați în vederea susținerii examenului. Candidații trebuie să confirme participarea la examinare.
- (16) Sesiunile de evaluare a competenței lingvistice sunt planificate anual și afișate pe site-ul oficial AACR.
- (17) În cazul în care un candidat, o organizație de pregătire (ATO) sau un operator aerian solicită examinare în regim de urgență, aceștia vor transmite către AACR o solicitare în acest sens. Aceasta se poate trimite și la adresa de e-mail elp@caa.ro
- (18) În urma analizei solicitării, AACR va comunica solicitantului răspunsul și va organiza sesiunea în regim de urgență.
- (19) Evaluarea se va efectua după achitarea tarifului/ tarifului de urgență, după caz, aflat în vigoare la data evaluării. Taxa de examinare se achită prin virament bancar anterior susținerii examenului.
- (20) Pentru candidații care obțin minimum nivelul 4 în urma evaluării, compartimentul responsabil întocmește procesul verbal de înscriere în licență a autorizării de competență lingvistică, în baza copiei certificatului (**Anexa 111**), a copiei raportului de evaluare (**Anexa 112**) și a formularului de înscriere la examen în original (**Anexa 6**) semnat de examinatori.
- (21) Nivelul de competență lingvistică se revalidează în ultimele 90 de zile de valabilitate. În acest caz, nivelul se va prelungi cu data expirării. În cazul reînnoirii nivelului de competență lingvistică, prelungirea se va face cu data susținerii examenului de competență lingvistică.

7.2 Procesul de examinare în cadrul AACR

7.2.1. Examinatorii AACR și administrarea sistemului de examinare

- (1) Evaluarea competenței lingvistice se efectuează de către examinatori calificați corespunzător conform AMC 1 FCL 055 (m) (1) și (2) care dețin experiență în examinare competență lingvistică la limba engleză de aviație. Examinatorii pot fi experți lingvistici sau experți operaționali.
- (2) În vederea selectării examinatorilor, aceștia vor face dovada deținerii unor documente recunoscute internațional care să ateste cunoașterea limbii engleze – (comunicare) specifice (CAE, CPE).
- (3) Selecția în vederea includerii pe lista de examinatori autorizați AACR se va face în urma unei testări interne. Aceasta va conține:
 - (a) testarea abilităților de comunicare în limba engleză de aviație specifice;
 - (b) testarea abilităților de *interlocuting* (tehnici de comunicare, interviuare) specifice.
- (4) În vederea menținerii competenței de examinator aceștia vor parcurge anual un curs de pregătire recurentă specific, conform AMC1 FCL 055 (m) (1).
- (5) Confidențialitatea sistemului de evaluare se asigură astfel:
 - (a) Administratorul bazei de date cu subiecte de examinare și examinatorii implicați în procesul de evaluare vor avea alocat un spațiu de lucru cu acces restricționat destinat pregătirii examenelor, gestionării materialelor de

examinare și stocării înregistrărilor vocale precum și a depozitării în condiții de confidențialitate a bazei de date cu subiecte de examinare și a fișelor de evaluare, conform AMC1 FCL 055 (n) (4) (v) (B).

- (b) Conform AMC1 FCL 055 (n) (4) (iv) (D), certificatele și rapoartele de examinare, în original, sunt păstrate de către compartimentul responsabil cu eliberarea licențelor și eliberate sub semnătură de către acesta, la cerere, sau transmise prin poștă. AACR păstrează pe durată nelimitată copii ale certificatelor și rapoartelor de evaluare eliberate candidaților.

7.2.2. Procesul de validare a sistemului de evaluare a competenței lingvistice la limba engleză

- (1) În conformitate cu AMC 1 FCL 055 (n) (4) (iv), sistemul de evaluare competență lingvistică la limba engleză trebuie să respecte principiile de validitate, fidelitate, relevanță și practicalitate. AACR se asigură că aceste principii sunt respectate după cum urmează:

(a) **Validitate (Validity).** În conformitate cu prevederile Documentului OACI 9835 ed.2/2011, validitatea sistemului de evaluare reprezintă gradul în care testul evaluează abilitățile lingvistice ale candidaților. În acest sens, organismul de testare trebuie să documenteze răspunsurile candidaților pentru a putea demonstra în orice moment că sistemul de evaluare respectă cerințele cu privire la conținut prevăzute la pct. FCL 055 (b) (1) – (5) și AMC 1 FCL 055 (I) (1) – (5). Pentru a documenta procesul de evaluare, examinatorii din cadrul AACR vor utiliza formularele din **Anexa 109** și **Anexa 110** la prezenta procedură.

(b) **Fidelitate (Reliability).** În conformitate cu prevederile Documentului OACI 9835 ed.2/2011, fidelitatea sistemului de evaluare reprezintă stabilitatea unui test. În acest sens, trebuie să existe dovezi care să ateste faptul că testul este fiabil și produce rezultate consistente. Fidelitatea unui test este în general raportată sub forma unui coeficient de la 0.0 până la 1.0. Există mai multe metode de determinare a fiabilității unui test. Una dintre metode presupune compararea rezultatelor obținute de către un candidat în urma utilizării a două versiuni diferite ale aceluiași test. Dacă rezultatele obținute sunt identice, atunci se consideră că cele două versiuni sunt fiabile. O altă metodă presupune compararea rezultatelor obținute de un grup de candidați testați cu un test cu rezultatele obținute de același grup de candidați testați cu un alt test. Dacă rezultatele corespund, atunci testul se consideră a fi fiabil. Pentru determinarea fiabilității sistemului de evaluare, examinatorii AACR vor utiliza tabelul din **Anexa 108**.

(c) **Relevanță (Relevance).** Relevanța unui test reprezintă raportul dintre conținutul testului și tipul de calificare/licență pentru care este testat candidatul. Astfel, conținutul testului trebuie să fie diferit pentru solicitanții/deținătorii de licențe de avion și de elicopter. Versiunile de test utilizate în cadrul AACR sunt specifice pentru fiecare tip de licență. Pentru determinarea relevanței sistemului de evaluare, examinatorii AACR vor utiliza tabelul din **Anexa 108**.

(d) **Practicalitate (*Practicality*)**. În conformitate cu prevederile Documentului OACI 9835 ed.2/2010, practicalitatea testului se referă la raportul dintre resursele necesare pentru a dezvolta un test și resursele reale pentru dezvoltare. În acest sens, trebuie analizate fondurile necesare și resursa umană (specialiști de aviație, specialiști lingvistici, specialiști IT etc) implicați în procesul de elaborare și implementare a sistemului de evaluare. AACR a utilizat în procesul de dezvoltare a sistemului de evaluare specialiști operaționali și specialiști lingvistici cu experiență profesională în aviație, calificați corespunzător în tehnici de evaluare a competenței lingvistice la limba engleză.

7.3. Procedura de contestare a nivelului de competență lingvistică la limba engleză conform AMC1 FCL 055 (i)

- (1) Un candidat are dreptul de a contesta nivelul de competență lingvistică acordat în urma evaluării. În acest sens, acesta trebuie să transmită către AACR o cerere scrisă în termen de 3 zile lucrătoare de la data comunicării pe e-mail a rezultatului obținut.
- (2) În urma contestației se va întruni o comisie de contestație din care va face parte un examinator care nu a fost implicat în evaluarea inițială. Acesta va reevalua testul, va înscrie rezultatul în fișa de evaluare din **Anexa 110** la prezenta procedură și va întocmi procesul verbal al contestației.
- (3) Rezultatul contestației se va comunica în termen de maximum 15 zile lucrătoare de la data depunerii contestației.
- (4) Contestațiile se soluționează și se păstrează de către administratorul sistemului de evaluare a competenței lingvistice.
- (5) Decizia comisiei de contestație este definitivă.

7.4. Recunoașterea certificatelor de competență lingvistică la limba engleză emise de alte state membre UE

- (1) Evaluarea inițială a nivelului de competență lingvistică la limba engleză se efectuează exclusiv în cadrul AACR.
- (2) Pentru deținătorii/solicitanții de licențe EASA, în cazul revalidării sau reînnoirii nivelului de competență lingvistică, AACR recunoaște evaluarea efectuată într-un stat membru UE doar în cazul în care între nivelul de competență lingvistică obținut într-un alt stat membru UE și nivelul obținut în cadrul AACR nu există diferențe majore (de 2 nivele de competență).
- (3) Certificatele de competență lingvistică de nivel 6 se recunosc de către AACR doar în urma unei evaluări suplimentare în cadrul AACR care să ateste deținerea acestui nivel.
- (4) În vederea recunoașterii certificatului, solicitantul trebuie să transmită către AACR o cerere de recunoaștere a nivelului obținut însoțită de următoarele documente, în copie:
 - (a) certificatul emis în urma evaluării;

- (b) certificatul organismului de testare unde s-a efectuat evaluarea.
- (5) În urma transmiterii cererii de recunoaștere, AACR verifică integralitatea și validitatea documentelor prin solicitarea confirmării din partea centrului de testare și a autorității competente din cadrul statului membru UE unde a fost efectuată evaluarea.

7.5. Cerințe aplicabile organismelor de testare a competenței lingvistice

- (1) Un organism de testare a competenței lingvistice care intenționează să ofere servicii de evaluare în vederea acordării nivelului de competență lingvistică la limba engleză trebuie să obțină în prealabil acceptarea AACR.
- (2) Organizația care intenționează să devină organism autorizat de testare a competenței lingvistice trebuie să înainteze către AACR o solicitare în acest sens în conformitate cu formularul din **Anexa 55** la prezenta procedură însoțită de următoarele documente:
 - (a) dovada privind sediul înregistrat și locul principal/sediile subsidiare de desfășurare a activităților de evaluare (în copie conform cu originalul);
 - (b) documente de organizare și funcționare a organismului de testare a competenței lingvistice care să indice structura/structurile, atribuțiile și competențele în legătură cu activitatea de evaluare intenționată;
 - (c) documente privind sistemul de calitate care asigură conformarea cu standardele și procedurile de evaluare conform AMC 1 FCL 055 (n) (1) (ii);
 - (d) Sistemul de calitate al organismului de testare trebuie să indice următoarele conform AMC 1 FCL (n) (2):
 - (i) sistemul de management al organismului de testare;
 - (ii) politică și strategii;
 - (iii) procese;
 - (iv) prevederile OACI și EASA privind evaluarea competenței lingvistice, standardele și procedurile de evaluare;
 - (v) structura organizațională;
 - (vi) persoanele responsabile pentru dezvoltarea, implementarea și managementul sistemului de calitate;
 - (vii) documentația evaluării;
 - (viii) programul de asigurare a calității;
 - (ix) cerințe referitoare la resursele umane, pregătirea inițială și recurentă a evaluatorilor.
 - (e) documentele referitoare la metoda de evaluare așa cum este indicat în AMC1 FCL 055 lit. (a) (b) (1) (2), (c), (d) (e);
 - (f) documentația referitoare la evaluare trebuie păstrată în cadrul organismului de testare cel puțin pe durata de valabilitate a nivelului de competență lingvistică obținut de candidat conform AMC 1 FCL 055 (n) (3);

- (g) documentele care să ateste îndeplinirea cerințelor de către personalul de evaluare a competenței lingvistice așa cum este indicat în AMC 1 FCL 055 (m) (1) și (2);
- (h) documente privind facilitățile și echipamentele utilizate în procesul de evaluare adecvate numărului de candidați evaluați conform AMC 1 FCL 055 (n) (4);
- (i) documente prin care organizația demonstrează existența unor proceduri pentru îndeplinirea cerințelor așa cum este indicat în AMC1 FCL 055 (n);
- (j) documente care atestă validitatea, fidelitatea, relevanța și practicalitatea metodei de evaluare (*validity, relevance, reliability and practicality*) conform AMC1 FCL 055 (n) (4) (iv).
- (3) Conform AMC1 FCL 055 (n), în cazul în care organismul de testare a competenței lingvistice este și organizație de pregătire autorizată pentru piloți (ATO), trebuie să existe o separare clară și documentată între cele două activități.
- (4) În cazul în care organismul de testare a competenței lingvistice oferă și servicii de instruire lingvistică, cursurile de instruire vor fi elaborate astfel încât să nu conțină subiecte specifice utilizate în procesul de evaluare. Examinatorii care participă la procesul de evaluare nu vor fi implicați și în procesul de instruire lingvistică.
- (5) AACR, în termen de 30 zile de la data înregistrării cererii, analizează documentația prezentată și transmite în scris dacă este eligibilă pentru a fi acceptată ca organism de testare a competenței lingvistice sau în caz contrar, observațiile sale cu privire la motivele de neeligibilitate inclusiv legate de integralitatea documentelor înaintate.
- (6) În termen de 10 zile de la data primirii analizei documentației, organizația transmite către AACR completările/modificările pe care le consideră suficiente pentru a fi acceptată ca organismul de testare a competenței lingvistice.
- (7) În termen de 30 zile de la data la care AACR a primit documentele/clarificările indicate, aceasta transmite în scris răspunsul final și planifică auditul în scopul acceptării.
- (8) Planificarea auditului se va face la o dată stabilită de comun acord între AACR și organizația ce va fi auditată, dar nu mai târziu de 30 zile de la data transmiterii răspunsului final.
- (9) Inspectorii AACR implicați atât în procesul de acceptare inițială a organizațiilor de testare a competenței lingvistice cât și în procesul de supraveghere continuă trebuie să fie calificați corespunzător și să dețină experiență adecvată în evaluarea competenței lingvistice.
- (10) AACR verifică conformarea organismului de testare a competenței lingvistice față de prevederile Regulamentului (UE) 1178/2011, precum și cu cerințele detaliate în prezenta procedură.
- (11) În termen de 30 zile de la data finalizării auditului, AACR emite Raportul de audit.
- (12) Raportul de audit cuprinde cel puțin următoarele informații cu privire la procesul de acceptare al organismului de testare a competenței lingvistice:
- (a) informații despre vizita de audit, obiectivele, extinderea/acoperirea programului de audit;

- (b) detalii ale neconformităților identificate, inclusiv măsurile corective ce se impun;
- (c) detalii privind determinarea temporală a măsurilor corective ce se impun, în funcție de nivelul/clasa de neconformitate relevată în urma auditului;
- (d) concluziile rezultate în urma auditului cu privire la procesul de acceptare.
- (13) În cazul în care auditul realizat de către AACR dovedește că organismul îndeplinește toate cerințele, AACR emite certificatul de acceptare în conformitate cu formularul din **Anexa 113** la prezenta procedură.
- (14) Organismul de testare a competenței lingvistice organizează sesiuni de evaluare utilizând doar testul/metoda de evaluare pe care a solicitat-o prin formularul din **Anexa 55** și care este indicată în certificatul de acceptare emis de AACR.
- (15) Activitatea organismului de testare a competenței lingvistice acceptat prin audituri sau inspecții trebuie supravegheată continuu de AACR.
- (16) Auditurile de supraveghere AACR la organismul de testare se efectuează anual și de fiecare dată când se semnalează neconformități de orice tip.
- (17) Organismul de testare a competenței lingvistice acceptat trebuie să pună la dispoziția inspectorilor AACR înregistrări ale evaluării, dosarele candidaților care au fost evaluați, certificatele de acreditare a competenței administratorului organismului de testare și a examinatorilor, documentele și înregistrările relevante și să le permită acestora accesul la desfășurarea sesiunilor de evaluare și la alte activități relevante pentru obiectul de activitate al organismului acceptat pentru evaluarea competenței lingvistice.
- (18) Organismul de testare a competenței lingvistice trebuie să transmită către AACR planificarea anuală și/sau periodică a sesiunilor de evaluare a competenței lingvistice, ora și locul de desfășurare a acestora. Orice modificare a planificării anuale se comunică AACR cu 30 zile înainte de începerea unei sesiuni de evaluare.
- (19) Sesiunile de evaluare trebuie programate astfel încât să permită inspectorilor AACR să poată efectua inspecții neplanificate.
- (20) Orice modificare ulterioară survenită în perioada acceptării privind structura managementului sau de orice altă natură care poate influența procesul de evaluare trebuie adusă la cunoștința AACR cu cel puțin 30 de zile înaintea datei de modificare, în vederea solicitării aprobării modificărilor propuse.
- (21) Pentru acceptarea noilor modificări, AACR trebuie să aplice aceleași proceduri ca și la acceptarea inițială a organismului de testare a competenței lingvistice.
- (22) AACR poate, după caz, să suspende, să limiteze sau să revoce certificatul acordat organismului de testare a competenței lingvistice în cazul în care constată, cu ocazia auditurilor sau inspecțiilor, nerespectarea parțială sau totală a condițiilor de certificare.

- (23) În termen de 5 zile de la data finalizării sesiunii de evaluare a competenței lingvistice, organismul de testare a competenței lingvistice trimite către AACR o listă nominală cu candidații care au participat la evaluare și nivelul de competență lingvistică obținut de către fiecare candidat.

7.6. Competența lingvistică la limba română

7.6.1. Pentru candidații vorbitori nativi de limba română, AACR acordă nivelul 6 de competență lingvistică

- (1) În sensul prezentei proceduri se consideră a fi vorbitor nativ orice solicitant/deținător de licență EASA care deține cetățenia română.
- (2) Acordarea nivelului 6 de competență lingvistică la limba română se bazează pe corespondența dintre:
 - (a) grila descriptorilor competenței de comunicare în limba română utilizată în cadrul probei orale de limba română;
 - (b) grila de evaluare OACI a descriptorilor lingvistici, conform AMC2 FCL 055;
 - (c) descriptorii generali, conform FCL 055 (b);
 - (d) subiectele de examinare din cadrul examenului de Comunicații susținut pentru obținerea licenței de pilot.

7.6.2 Pentru candidații care nu sunt vorbitori nativi de limba română AACR utilizează un sistem de evaluare care corespunde cerințelor AMC1,2,3 FCL 055.

- (1) Interviu din cadrul testului este înregistrat audio, iar înregistrarea este păstrată de către examinator/administrator pe toată durata nivelului de competență lingvistică obținut de candidat în urma evaluării.
- (2) Evaluarea competenței lingvistice la limba română se efectuează de către examinatori din cadrul AACR care îndeplinesc următoarele cerințe:
 - (a) sunt vorbitori nativi de limba română și absolvenți de studii superioare de specialitate lingvistică (limba română și/sau limbi străine);
 - (b) au fost instruiți corespunzător în tehnici de examinare a competenței lingvistice;
 - (c) dețin experiență în examinare competență lingvistică de minimum 3 ani.
- (3) În vederea menținerii competenței, examinatorii implicați în procesul de evaluare a competenței lingvistice la limba română trebuie să efectueze un curs de pregătire recurentă specific conform AMC 1 FCL 055.

CAPITOLUL 8 - ATESTAREA MEMBRILOR ECHIPAJULUI DE CABINĂ

8.1 - Aplicabilitate

- (1) Prezenta parte stabilește modul de implementare a cerințelor pentru aplicarea prevederilor **Regulamentului (EU) nr. 1178/2011**, completat și modificat inițial

prin **Regulamentul (EU) nr. 290/2012** și ulterior prin alte regulamente europene, în privința eliberării atestatelor de membru al echipajului de cabină.

8.2 – Solicitarea unui atestat de membru al echipajului de cabină (în aplicarea CC.GEN.015)

- (1) Solicitarea eliberării unui atestat de membru al echipajului de cabină de către AACR, se face în urma completării corespunzătoare a formularului de cerere **CC-S (Anexa 22)** de către solicitant care se depune cu minimum 10 zile lucrătoare înainte de data planificată a unei sesiuni de examinare teoretică însoțită de documentația aferentă completă, după caz:
 - (a) certificate/ adeverințe de atestare a pregătirii;
 - (b) raportul medical eliberat în conformitate cu prevederile **Regulamentului (EU) nr.1178/2011, Anexa IV Partea MED, Subpartea C;**
 - (c) dovada achitării tarifelor aferente obținerii atestatului de membru al echipajului de cabină.
- (2) Atestatele de membru al echipajului de cabină se eliberează de către AACR în termen de 10 zile lucrătoare de la data declarării promovării examenului.
- (3) Atestatul de membru al echipajului de cabină este emis de AACR, conform **ARA.CC.100** și respectă **Form EASA 142**.
- (4) În cazul în care titularul unui atestat de membru al echipajului de cabină nu și-a exercitat privilegiile asociate în ultimele 60 de luni pe cel puțin un tip de aeronavă, se reia procesul de obținere inițială a atestatului.

8.3. Acceptarea atestatelor emise de autoritățile aeronautice civile ale altor state

8.3.1 Atestatele emise de statele membre EASA

Atestatele de membru al echipajului de cabină eliberate de EASA, de alte autorități naționale sau organizații autorizate de către acestea, din statele membre EASA, emise cu respectarea **Regulamentului (UE) 1178/2011** sunt valabile și recunoscute în România fără alte formalități, cerințe sau evaluări, conform art. 67 alin. (1) din **Regulamentul (UE) 2018/1139**.

8.3.2. Licențe, atestate, autorizații, certificate emise în alte state decât cele EASA

- (1) Deținătorii documentelor de certificare (licențe, atestate, autorizații și/sau certificate echivalente) emise în alte state decât cele EASA, pot fi admiși ca membrii ai echipajelor de cabină, în operațiuni de transport aerian comercial la bordul aeronavelor civile înmatriculate în România, numai în urma unui raport de conversie a documentelor deținute și prin eliberarea atestatului emis în conformitate cu prezenta procedură.

- (2) Raportul de conversie este întocmit de o organizație de pregătire aprobată pentru personal de cabină, în baza unei analize detaliate a diferențelor de pregătire. În cazul identificării unor diferențe de pregătire față de cerințele **Regulamentului (EU) nr.1178/2011**, raportul de conversie trebuie să conțină un program de pregătire dedicat.
- (3) Conversia documentelor de certificare menționate la alin. (1) se realizează în baza unei cereri adresate AACR (**formular CC-S- Anexa 22**). La cererea de conversie se anexează:
 - (a) raportul de conversie menționat anterior și analiza detaliată ce a stat la baza acestuia;
 - (b) atestarea parcurgerii programului dedicat de diferențe, după caz;
 - (c) copii după documentele de atestare însoțite de certificatul medical emis conform cerințelor **Regulamentului (EU) nr. 1178/2011 Partea MED**, Subpartea C;
 - (d) dovada achitării tarifelor aferente obținerii atestatului.
- (4) Înaintea demarării procesului de analiză a solicitării de conversie, AACR solicită confirmarea valabilității (termene / tip / restricții etc.) documentelor de certificare ale solicitantului de la autoritatea aeronautică civilă emitentă sau de la entitatea care l-a eliberat.
- (5) AACR efectuează evaluarea raportului de conversie prezentat de organizația de pregătire precum și documentele suport prezentate în susținerea solicitării de conversie. În cazul identificării unor diferențe față de cerințele **Regulamentului (EU) nr. 1178/2011, Partea CC, Apendicele 1**, solicitantul și organizația de pregătire care a elaborat raportul de conversie sunt notificați în vederea modificării acestuia.
- (6) Ulterior completării pregătirii prevăzute în raportul de conversie aprobat, în cadrul organizației de pregătire, solicitantul este admis să susțină examinarea pentru obținerea atestatului de membru al echipajului de cabină.

8.4. Examenul pentru obținerea atestatului de membru al echipajului de cabină (în aplicarea CC.TRA.220)

- (1) Examenul pentru obținerea atestatului de membru al echipajului de cabină se susține ulterior absolvirii cursului de pregătire inițială într-o organizație de pregătire autorizată conform ARA.CC.200. Disciplinele de examinare trebuie să includă toate elementele programului de pregătire potrivit prevederilor **Regulamentului (EU) nr. 1178/2011, Apendicele 1 la Part CC**, cu excepția pregătirii privind managementul resurselor echipajului (CRM), pentru a demonstra că au obținut nivelul de cunoștințe și de competență prevăzut la cap. 7 (1).

- (2) Examenul teoretic se susține în conformitate cu procedura specificată în Partea 1, cap.9, para. 9.1 din prezentul document, nota minimă de promovare a fiecărei probe fiind 75%.
- (3) Examenul teoretic scris se susține pe hârtie sau prin intermediul unui program software specific de examinare. Examenul teoretic scris este împărțit după cum urmează:
 - (a) examen scris privind cunoștințele teoretice generale privind aviația și reglementările din domeniul aviației care să acopere toate elementele relevante pentru atribuțiile și responsabilitățile care le revin membrilor echipajului de cabină, incluzând noțiuni de bunuri periculoase. Testul are durata de 60 minute, fiind compus dintr-un număr de 20 întrebări tip grilă cu răspunsuri multiple și cu un singur răspuns corect.
 - (b) examen scris privind aspecte medicale și de prim ajutor, precum și noțiuni introductive de factori umani în aviație. Examenul are durata de 45 minute fiind compus dintr-un număr de 15 întrebări tip grilă cu răspunsuri multiple cu un singur răspuns corect.
 - (c) examen scris la disciplina comunicare în limba engleză. Examenul are durata de 30 de minute și conține 15 întrebări cu răspunsuri multiple, cu un singur răspuns corect.
- (4) Examenul teoretic conține și examen oral privind elemente de comunicare între membrii echipajului de cabină, susținut în limba engleză, cu participarea simultană a 2 candidați. Examenul oral conține următoarele elemente:
 - (a) citirea unui anunț de la bordul aeronavei și identificarea unor sinonime ale termenilor de aviație specifici echipajului de cabină;
 - (b) dialog între cei doi candidați pentru rezolvarea a patru situații care pot să apară la bordul aeronavei, în diferite faze ale zborului, între pasageri sau între membrii echipajului de cabină;
 - (c) răspunsuri din partea candidaților la întrebări generale deschise pe teme de aviație specifice activității echipajului de cabină.
- (5) Examenul oral se înregistrează și se păstrează pe durată nelimitată pentru asigurarea trasabilității.
- (6) Examenele teoretice se desfășoară exclusiv la sediul AACR, conform planificării examinărilor teoretice anuale aprobate la nivelul AACR.

8.5. Examinatori autorizați în baza reglementării aplicabile

- (1) În vederea autorizării inițiale ca examinator pentru membrii echipajului de cabină, acordată conform cerințelor din reglementarea aplicabilă, sau a menținerii acestei autorizații, este necesar ca solicitanții să participe la un curs de pregătire organizat de AACR în conformitate cu programa cursului de pregătire **CC-PP-E (Anexa 21)**. În urma absolvirii programului de pregătire, AACR eliberează un atestat de participare **CC-A-EXAM (Anexa 20)**.
- (2) Desfășurarea sesiunilor de pregătire a examinatorilor:

- (a) organizația/operatorul trebuie să depună o cerere la AACR cu cel puțin 10 zile înainte de începerea cursului;
- (b) compartimentul din cadrul AACR responsabil cu certificarea personalului organizează sesiunea și informează în consecință organizația/operatorul.

8.6 Suspendarea și revocarea atestatului de membru al echipajului de cabină (în aplicarea ARA.CC.105)

- (1) Atestatul de membru al echipajului de cabină poate fi suspendat sau revocat de către AACR în cazurile prezentate în ARA.CC.105.
- (2) În cazul identificării unor cazuri care pot conduce la măsuri de suspendare sau revocare a atestatului, se constituie o comisie care investighează cazul respectiv (**ARA.GEN.355**). investigația se finalizează cu un raport aprobat de Directorul General al AACR care include măsurile dispuse.
- (3) În situația în care atestatul a fost emis de alt stat membru, AACR notifică autoritatea competentă a statului respectiv cu privire la situația identificată.
- (4) În cazul suspendării sau al revocării atestatului de membru al echipajului de cabină, de către AACR, titularii trebuie să înapoieze AACR atestatul în original în maximum 5 zile de la data la care au fost informați prin depunere la registratura AACR, fie direct, fie prin poștă.
- (5) Decizia de suspendare sau revocare a atestatului este un act administrativ și poate fi contestată conform legii.
- (6) Perioada de suspendare nu poate să depășească perioada de valabilitate a atestatului.

CAPITOLUL 9 - CONTESTAREA REZULTATELOR EXAMINĂRILOR

- (1) Candidații pot contesta rezultatul obținut în urma examinării teoretice și/sau practice. Contestația se depune la registratura AACR în termen de 3 zile lucrătoare de la data comunicării rezultatului, prin completarea formularului A115. Contestațiile se pot înregistra și prin mail care va fi înregistrat de Biroul Examinări fax. cu indicarea în mod clar a întrebării/întrebărilor contestate, cu precizarea motivării (ex. neclaritate, ambiguitate, răspuns eronat, etc) sau referitoare la anexele atașate unor întrebări în ceea ce privește claritatea, corectitudinea acestora.
- (2) În cazul examinărilor pe calculator conținutul întrebărilor poate fi contestat prin completarea formularului din Anexa A114 (pt. ECQB) sau A115, după caz, cel mai târziu până la finalizarea examinării la respectiva disciplină.
- (3) Contestațiile se soluționează de către o comisie de contestații desemnată de Directorul General al AACR. Din comisie va face parte în mod obligatoriu una din persoanele cu funcții manageriale din cadrul compartimentului responsabil cu certificarea personalului aeronautic, precum și doi examinatori AACR având competențe la disciplina respectivă. Lucrările Comisiei încep în cel mult 3 zile de

la expirarea termenului prevăzut la art. (1). În funcție de decizia președintelui comisiei, pot fi cooptați pentru evaluare și alți specialiști din cadrul AACR pe domeniul respectiv.

- (4) Rezultatul contestației este transmis în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii cererii.
- (5) Decizia comisiei de contestații este definitivă.

CAPITOLUL 10 – EXCEPTĂRI

- (1) Exceptările de la cerințele regulamentului EU nr.1139/2018 sau de la cerințele regulamentului EU nr.1178/2011 cu amendamentele ulterioare, se gestionează conform procedurii PI-CI-SFO, cu respectarea prevederilor art.71 din regulamentul EU nr.1139/2011.
- (2) Cererea pentru acordarea unei exceptări se înaintează la AACR, însoțită de o justificare a necesității acestei solicitări, precum și cu precizarea perioadei de acordare.

CAPITOLUL 11 - MIJLOACE DE CONFORMARE

- (1) Mijloacele alternative de conformare pot fi puse în aplicare numai sub rezerva aprobării utilizării acestora de către AACR și numai după primirea notificării în acest sens. În nici o circumstanță nu este posibilă utilizarea AltMoC fără aprobarea prealabilă a AACR.
- (2) Atunci când constată că mijloacele de conformitate alternative respectă normele de aplicare, AACR procedează, fără întârzieri nejustificate, la:
 - (a) informarea solicitantului cu privire la faptul că pot fi aplicate mijloacele de conformitate alternative și, dacă este cazul, la modificarea în consecință a autorizației sau a certificatului solicitantului; și
 - (b) informarea EASA cu privire la conținutul acestora, furnizând copii ale tuturor documentelor relevante;
 - (c) informarea celorlalte state membre cu privire la mijloacele de conformitate alternative care au fost acceptate.
- (3) AACR furnizează EASA o descriere completă a mijloacelor de conformitate alternative, inclusiv orice revizuire a procedurilor care poate fi relevantă, precum și o evaluare care demonstrează respectarea normelor de aplicare.
- (4) Procesul administrativ și analiza operațională:
 - (a) AltMoC-uri elaborate de către organizațiile și persoanele aflate sub supravegherea AACR:
 - (i) după înregistrarea cererilor (Anexa 76: **F-AltMoC-01** – *Propunere AltMoC* și Anexa 77: **F-AltMoC-02** – *Listă de verificare pentru AltMoC*), aceasta împreună cu documentație suport se transmite către compartimentul responsabil cu certificarea personalului. Documentația suport conține, în mod obligatoriu, evaluarea de risc care

să demonstreze conformarea cu cerințele din regulament (**AMC1 ORA.GEN.120 (a)**).

- (ii) în cazul în care documentația transmisă nu este completă, compartimentul responsabil cu certificarea personalului, prin intermediul Directorului de specialitate, va informa solicitantul și va solicita transmiterea întregii documentații necesare efectuării analizei în vederea acceptării utilizării AltMoC;
 - (iii) compartimentul responsabil cu certificarea personalului analizează documentația furnizată de către solicitant și verifică dacă procedurile transmise în vederea acceptării utilizării lor ca și AltMoC se conformează cu normele de aplicare și sunt suficient de diferite față de AMC-urile cerințelor aplicabile sau cu cerințele pentru care nu a fost publicat un AMC, caz în care aceste proceduri vor constitui un mijloc alternativ de conformare;
 - (iv) dacă în urma analizei se constată faptul că mijlocul de conformare propus reprezintă un mijloc alternativ de conformare, procesul de analiză continuă. În caz contrar, solicitantul este informat asupra faptului că propunerea sa nu reprezintă un mijloc alternativ de conformare, iar răspunsul final înaintat de către AACR conține și motivarea deciziei de a nu continua procesul demarat, împreună cu referințe din legislația aplicabilă, procesul fiind astfel încheiat;
 - (v) dacă se consideră necesar, compartimentul responsabil cu certificarea personalului efectuează audituri sau inspecții la sediul solicitantului cât și la eventualele facilități/baze de operare ale acestuia;
 - (vi) dacă după analiza cererii și a documentației suport se constată faptul că mijlocul alternativ de conformare respectă normele de aplicare, compartimentul responsabil cu certificarea personalului procedează, fără întârzieri nejustificate, la informarea:
 - solicitantului asupra faptului că mijlocul alternativ de conformare poate fi implementat, și
 - organizațiilor sau persoanelor aflate sub supravegherea AACR cărora li se aplică mijlocul alternativ de conformare acceptat unei organizații sau unei persoane, procesul fiind astfel încheiat.
- (b) AltMoC-uri elaborate de către AACR:
- (i) personalul AACR poate identifica nevoia de a elabora un AltMoC care se conformează cu normele de aplicare în domeniul certificării personalului aeronautic, dar ale cărei prevederi sunt suficient de diferite față de AMC-urile cerințelor aplicabile, sau cu cerințele pentru care nu a fost publicat un AMC, caz în care acest material constituie astfel un mijloc alternativ de conformare;
 - (ii) dacă utilizarea AltMoC a fost acceptată în urma analizei efectuate în cadrul compartimentului responsabil cu certificarea personalului, inspectorul care a propus mijlocul alternativ de conformare este informat de către șeful compartimentului responsabil cu certificarea

personalului, fiind răspunzător de analiza procedurilor dezvoltate de AACR și propunerea de amendare a acestora dacă este cazul:

- în încheierea procesului, compartimentul responsabil cu certificarea personalului procedează la informarea tuturor organizațiilor sau persoanelor aflate sub supravegherea AACR cărora li se aplică mijlocul alternativ de conformare acceptat.

(c) AltMoC-uri elaborate de către alte organizații/persoane:

- (i) Organizația de pregătire și/sau persoanele care intenționează utilizarea unui AltMoC aprobat pentru o altă organizație/persoană trebuie să solicite aprobarea de utilizare în nume propriu.
- (ii) Etapele aprobării sunt cele menționate la alin (4)(a) de mai sus.

(5) Termene:

- (a) Următoarele termene trebuie respectate în procesul de analiză în vederea acceptării utilizării AltMoC elaborate de către organizațiile și persoanele aflate sub supravegherea AACR:
 - (i) compartimentul responsabil cu certificarea personalului analizează cererea împreună cu documentația suport a acesteia și stabilește, în termen de maxim 20 de zile, dacă solicitantul a furnizat toate informațiile necesare în vederea acceptării utilizării AltMoC sau dacă mijlocul de conformare propus reprezintă un AltMoC;
 - (ii) dacă informațiile necesare sunt suficiente și dacă se constată că mijlocul de conformare propus reprezintă un AltMoC iar documentația transmisă se conformează cu normele de aplicare și se identifică nevoia de a efectua un audit sau o inspecție la sediul solicitantului cât și la eventualele facilități/baze de operare ale acestuia, inspecția/auditul are loc în termen de maxim 5 zile de la finalizarea analizei documentației; și
 - (iii) în cazul în care auditul/inspecția desfășurată la sediul solicitantului cât și la eventualele facilități/baze de operare ale acestuia a relevat faptul că solicitantul este pregătit pentru implementarea AltMoC propus, compartimentul responsabil cu certificarea personalului comunică acestuia acceptul de utilizare a AltMoC propus. Termenul de comunicare a răspunsului final către solicitant nu poate depăși 10 de zile de la data finalizării procesului de analiză (documentație și audit/inspecție).

CAPITOLUL 12 - LIMITAREA, SUSPENDAREA ȘI REVOCAREA LICENȚELOR ȘI A CALIFICĂRILOR

- (1) În cazul identificării de către AACR a unor neconformități sau în funcție de prevederile Regulamentului (UE) 1178/2011, privilegiile asociate unui document de certificare pot fi limitate de către AACR.

- (2) Limitarea privilegiilor asociate unui document de certificare licență/atestat, calificare, certificat sau autorizație asociată se poate aplica de către AACR în următoarele situații:
- (a) ca sancțiune determinată de faptul neîndeplinirii cerințelor din Regulamentul (UE) 1178/2011;
 - (b) ca împrejurare prevăzută expres de Regulamentul (UE) 1178/2011 de care depinde exercitarea privilegiilor.
- (3) Suspendarea licenței/atestatului, calificării, certificatului sau autorizației asociate se poate aplica de către AACR în următoarele situații:
- (c) pe durata inaptitudinii medicale temporare, pe o durată de până la 6 luni;
 - (d) când se constată, în urma efectuării activității de supraveghere, lipsuri majore în pregătirea profesională sau abateri de la reglementările aeronautice civile care, deși nu au produs efecte, ar fi putut genera efecte majore asupra siguranței zborului sau a circulației aeriene, dovedite pe baza procedurilor cuprinse în reglementările aeronautice specifice.
- (4) Situațiile prevăzute la alin. (3) lit. (b) se constată de către AACR și se consemnează într-un raport – care cuprinde și durata propusă pentru suspendare – în baza căruia se emite decizia de suspendare.
- (5) Decizia de suspendare, la care se anexează raportul prevăzut la art. (2) se comunică de către AACR deținătorului licenței/atestatului, calificării, certificatului sau autorizației asociate în termen de maximum 3 zile.
- (6) Suspendarea se stabilește de către AACR pentru o durată de până la 6 luni, în funcție de gravitatea situației. În orice situație perioada de suspendare nu poate depăși perioada de valabilitate a licenței/atestatului, calificării, certificatului sau autorizației asociate.
- (7) Suspendarea își produce efectele din momentul comunicării deciziei de suspendare.
- (8) Revocarea licenței/atestatului, calificării, certificatului sau autorizației asociate se poate aplica de către AACR în următoarele situații:
- (a) inaptitudine psihofizică definitivă;
 - (b) incompetență profesională, în urma efectuării activității de supraveghere;
 - (c) abateri grave de la reglementările aeronautice, cu efecte majore asupra siguranței zborului sau a circulației aeriene, evidențiate în conformitate cu ARA.GEN.355 aliniat (b);
- (9) Situațiile prevăzute la art. (7) lit. (b) și (c) se constată de către AACR și se consemnează într-un raport în baza căruia se emite decizia de revocare.
- (10) Decizia de revocare, la care se anexează raportul prevăzut la art. (8) se comunică de către AACR deținătorului licenței/atestatului, calificării, certificatului sau autorizației speciale în termen de maximum 3 zile lucrătoare.
- (11) Revocarea își produce efectele din momentul comunicării deciziei de revocare.
- (12) În cazul suspendării sau al revocării licenței, calificării, certificatului de către AACR, titularii trebuie să înapoieze AACR respectivele documente în original, în maxim 5 zile de la data la care au fost informați, prin depunere la registratura AACR, fie direct, fie prin poștă.

- (13) Limitarea aplicată ca sancțiune se consemnează într-un raport în baza căruia se emite decizia de limitare.
- (14) Decizia de suspendare, revocare și limitare a unui document tip licență, calificare, certificat sau autorizație este un act administrativ care poate fi contestat conform procedurii instituite de legea contenciosului administrativ.
- (15) Ridicarea sancțiunii de limitare/suspendare se face prin decizie pe baza documentelor de constatare a conformării.
- (16) Înlăturarea limitărilor prevăzute expres de Regulamentul (UE) 1178/2011 ca împrejurări de care depinde exercitarea privilegiilor asociate documentelor de certificare se face pe baza unei cereri, la care se atașează documentele doveditoare corespunzătoare privind îndeplinirea cerințelor ce au stat la baza limitării.

CAPITOLUL 13 – TRANSFERUL LICENȚELOR PART-FCL

- (1) Un deținător de licență Part FCL poate solicita transferul licenței din statul care a emis licența într-un alt stat membru EASA.
- (2) O persoană are dreptul să dețină doar o singură licență Part FCL și un singur certificat medical emis conform Part MED.
- (3) Transferul dosarului medical se efectuează în conformitate cu PIAC-MED, ediția în vigoare.

13.1 Transferul unei licențe dintr-un alt stat UE în România

- (1) În vederea transferului unei licențe dintr-un stat membru UE în România, un deținător de licență Part FCL trebuie să transmită la AACR, în scris, solicitarea privind transferul licenței sale în administrarea AACR, formularul din **Anexa 15** însoțit de următoarele documente:
 - (a) copie după licență
 - (b) copie după certificatul medical
 - (c) copie act de identitate
- (2) După primirea solicitării, AACR va contacta, oficial, statul membru UE, în vederea inițierii formalităților de transfer a licenței.
- (3) După primirea confirmării din partea statului emitent al licenței, AACR emite licența RO.FCL cu datele conținute în confirmarea primită. Licența RO.FCL emisă de AACR va fi eliberată numai după predarea celei vechi.

13.2 Transferul unei licențe din România în alt stat membru UE

- (1) Deținătorul unei licențe Part FCL emisă de AACR, pentru a solicita transferul licenței sale din România într-un alt stat membru UE, trebuie să se adreseze autorității competente a statului în care doresc să-și transfere licența.

- (2) Statul respectiv, după primirea solicitării, va contacta AACR în vederea verificării licenței deținute. AACR, la primirea unei astfel de solicitări va transmite statului respectiv formularul conținut în **A 1**.
- (3) După emiterea licenței de către autoritatea competentă a statului în care s-a efectuat transferul, se transmite originalul licenței RO.FCL către AACR pentru a fi anulată, de către autoritatea respectivă.

CAPITOLUL 14 – LICENȚA TEMPORARĂ

- (1) Licența temporară este un document temporar de certificare individual emis în temeiul ARA.FCL.215 lit.d), în vederea facilitării activităților de instruire și/sau operare, , care introduce posibilitatea de exercitare, în regim temporar, a unor privilegii acordate exclusiv ca urmare a finalizării cu succes a unei pregătiri și a examinărilor, teoretice și/sau practice, după caz, până la înscrierea acestora, de către AACR, în licență.
- (2) Exercițarea acestor privilegii se aplică cu respectarea, cumulativă, a următoarelor cerințe:
 - (a) Pilotul este deținătorul unei licențe LAPL, PPL, CPL sau ATPL,
 - (b) Pilotul a finalizat cu succes un curs de calificare tip, clasă, calificare suplimentară sau instructor și a examinărilor teoretice și/sau practice aferente (pentru cazul de calificări noi) sau a finalizat cu succes examinările practice, în zbor sau la simulator, necesare revalidării sau reînnoirii unei calificări deținute,
- (3) Exercițarea temporară a noilor competențe se efectuează în baza documentului din Anexa 150 – Licență temporară (*temporary privileges*), anexat licenței deținute.
- (4) Licența temporară nu înlocuiește licența, fiind adăugat acesteia, având același regim juridic. Titularul licenței temporare are obligația ca, pe întreaga perioadă a misiunii, să aibă asupra lui licența temporară, prevederile art. 41 alin.(2) din Codul Aerian al României aplicându-se corespunzător. Pilotarea unei aeronave de către o persoană care nu posedă licența temporară pentru pilotarea aeronavei respective atrage incidența art.115 alin.(1) și (3) din Codul aerian al României.
- (5) Licența temporară se emite de către examinatorul care a efectuat verificarea practică, în zbor sau la simulator, și se contrasemnează de către pilotul în cauză.
- (6) Licența temporară poate fi emisă exclusiv de examinatorii care au cel puțin 3 ani vechime în această calitate.
- (7) **Valabilitatea documentului A150 este de maxim 8 (opt) săptămâni de la data efectuării verificării practice în zbor sau la simulator, fără posibilitate de prelungire.**
- (8) Valabilitatea licenței temporare nu modifică valabilitatea calificării respective.
- (9) Originalul licenței temporare este păstrat de titularul ei. Examinatorul care a emis licența temporară păstrează o copie a licenței. Examinatorul care a emis licența

temporară , transmite **AACR copia licenței temporare în termen de 24 ore de la emitere, la adresa examinations@caa.ro.**

- (10) Documentația transmisă la AACR pentru înscrierea noilor competențe în licența pilotului include o copie a licenței temporare certificată pentru conformitate cu originalul..
- (11) Conform FCL.1030 (a)(2), examinatorul care a condus verificarea practică în zbor sau la simulator, răspunde direct de îndeplinirea de către solicitant a tuturor cerințelor privind calificarea, pregătirea și experiența necesare pentru susținerea testului de îndemnare, verificarea competenței sau evaluarea competenței.
- (12) Documentația solicitantului este transmisă la AACR în termen de maxim 5 zile de la emiterea licenței temporare.
- (13) Transmiterea cu întârziere a documentației sau emiterea licenței temporare fără ca pilotul în cauză să îndeplinească în totalitate cerințele aplicabile, conduc la suspendarea certificatului examinatorului în cauză, iar documentația pilotului căruia i s-a emis documentul A150 va fi respinsă. În cazuri grave AACR poate revoca certificatul examinatorului. Prevederile Capitolului 12 privind suspendarea/revocarea se aplica corespunzător.

PAGINA LĂSATĂ LIBER INTENȚIONAT

PARTEA 2 - SUPRAVEGHEREA PERSOANELOR FIZICE**CAPITOLUL 1 - GENERALITĂȚI**

- (1) AACR efectuează supravegherea persoanelor fizice în vederea menținerii licențelor, atestatelor precum și a calificărilor sau autorizărilor asociate, ca personal navigant, respectiv piloți și membrii ai echipajului cabină, eliberată în baza Regulamentului (UE) nr. 1178/2011, cu modificările și completările ulterioare.
- (2) Supravegherea deținătorilor de documente de certificare ca personal navigant (**AMC1 ARA.GEN.305(d)**) este asigurată prin:
 - (a) activitatea de supraveghere a organizațiilor (operatori aerieni, ATO, DTO) unde aceștia își desfășoară activitatea în calitate de personal navigant;
 - (b) activitatea de certificare desfășurată în cadrul AACR ca urmare a diverselor solicitări de obținere, revalidare sau reînnoire a certificatelor, calificărilor și/sau atestatelor deținute;
 - (c) efectuarea de inspecții planificate sau neplanificate având drept scop verificarea menținerii competenței în calitate de personal aeronautic civil navigant..
- (3) AACR, în calitate de autoritate competentă pentru implementarea Regulamentului (UE) nr. 1178/2011, verifică, la primirea unei solicitări de obținere sau modificare a unui document de certificare în calitate de personal navigant, toate documentele suport, pentru asigurarea conformării cu cerințele specifice aplicabile (**AMC1 ARA.GEN.315(a)**). În acest sens, AACR poate solicita documente suplimentare, inclusiv referitoare la aeronava sau echipamentul FSTD utilizat sau lua legătura cu alte autorități aeronautice competente, în vederea clarificării aspectelor de conformare cu cerințele aplicabile.
- (4) În situația identificării unor neconformități în activitatea de supraveghere a deținătorilor documentelor de certificare în calitate de personal navigant, se vor aplica prevederile **ARA.GEN.355**.
- (5) Dacă neconformitățile identificate se adresează unor deținători ai unor documente de certificare în calitate de personal navigant emise de alte state membre, AACR informează în consecință autoritatea competentă a statului membru respectiv (**ARA.GEN.355 (d)**) și ia măsurile necesare, conform prevederilor legale, pentru evitarea menținerii neconformității constatate (**ARA.GEN.355 (e)** și **GM1 AMC1.ARA.GEN.355 (e)**).
- (6) Licențele și certificatele asociate acestora, emise de AACR pentru piloți, precum și atestatele pentru membrii echipajului de cabină, respectă formele standard cuprinse în Partea 3 la PAC-FCL.

CAPITOLUL 2 - CERTIFICAREA ȘI SUPRAVEGHEREA EXAMINATORILOR – PILOȚI**2.1 Generalități**

- (1) Acordarea / revalidarea / modificarea / reînnoirea certificatelor de examinatori se efectuează de către AACR cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1178/2011, cu modificările și completările ulterioare, Subpartea K și AMC și GM aplicabile.

Partea 2

Proceduri de Aeronautică Civilă

- (2) Pentru certificarea fiecărui examinator, AACR emite un document, anexat licenței de pilot, numit „Certificat de examinator” (Anexa 28 la prezenta procedură) care poate include specificații privind roluri multiple în cazul în care examinatorul îndeplinește condițiile de calificare și experiență necesare certificării pentru mai multe dintre categoriile prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 1178/2011, Subpartea K.
- (3) Suplimentar, deținătorului unui certificat de examinator i se poate acorda, pe același document, în condițiile îndeplinirii cerințelor specificate în cadrul **AMC1 FCL.1020**; **FCL.1025**, și certificarea de examinator superior.
- (4) Titularul unui certificat de examinator desfășoară teste de îndemânare, verificări de competență sau evaluări de competență unui solicitant a cărui licență se află în responsabilitatea AACR, în condițiile în care a informat autoritatea competentă în legătură cu intenția de a desfășura teste de îndemânare, verificări ale competenței și evaluări ale competenței, în legătură cu sfera privilegiilor de examinator în conformitate cu PAC-FCL, Partea 1, cap.6 punctul 6.6;
- (5) Desemnarea examinatorilor pentru efectuarea testelor de îndemânare sau verificărilor de competență ce fac obiectul evaluării de competență, se efectuează în conformitate cu PAC-FCL, Partea 1, cap.6, pct.6.5. Testele de îndemânare pentru obținerea licenței CPL, precum și evaluările de competență pentru obținerea calificărilor de instructori, se efectuează, cu precădere, de către examinatorii aparținând AACR.
- (6) Examinatorii aparținând unui alt Stat Membru, trebuie să se asigure, înainte de efectuarea testelor de îndemânare ori a verificărilor de competență pentru un deținător de licență emis de AACR, de cunoașterea procedurilor specifice din România, conform ediției în vigoare a documentului EASA – *Examiner Difference Document*. Familiarizarea cu procedurile naționale va fi consemnată de examinatorul străin printr-o declarație conținută în formularele specifice de examinare practică, conform FCL.1030(b)(IV).
- (7) Condițiile și procedura pentru reînnoirea certificatelor de examinatori sunt prevăzute la **FCL.1025(b)(2)**, **FCL:1025 (c)** și **AMC1 FCL.1025**.
- (8) Termenul de valabilitate al certificatelor de examinatori este conform **FCL.1025**.
- (9) Modelele de cerere pentru obținerea / revalidarea / modificarea / reînnoirea certificatului de examinator sunt prezentate în cadrul Anexelor la prezenta procedură, astfel:
 - (a) formular prezentat în Anexa A10 – pentru avioane,
 - (b) formular prezentat în Anexa A11 – pentru elicoptere,
 - (c) formular prezentat în Anexa A104 – pentru planoare/baloane.
- (10) În scopul procesării cererilor pentru obținerea / revalidarea / modificarea / reînnoirea certificatului de examinator, AACR utilizează formularele de evaluare prezentate în cadrul Anexelor la prezenta procedură, astfel:
 - (a) formular prezentat în Anexa A13 – pentru avioane;
 - (b) formular prezentat în Anexa A14 – pentru elicoptere,
 - (c) formular prezentat în Anexa A105 – pentru planoare/baloane.

2.2 Certificarea inițială

- (1) Cererea pentru obținerea certificatului de examinator, însoțită de copii ale documentelor oficiale doveditoare a calificărilor și experienței de zbor relevante deținute, se transmite către AACR.
- (2) Cererea menționată la punctul (1) este evaluată de compartimentul de specialitate cu privire la îndeplinirea condițiilor minime de experiență ale solicitantului, în conformitate cu prevederile părții FCL, Subpartea K, dar și a conformării cu cerințele **FCL.1010** și **AMC1.FCL.1010**.
- (3) După evaluarea documentației, în termen de 10 zile lucrătoare de la primirea cererii, AACR comunică solicitantul acceptarea cererii, respingerea acesteia sau necesitatea corectării/completării documentației transmise, după caz.
- (4) După acceptarea cererii solicitantul trebuie să efectueze un curs de pregătire teoretică inițială pentru examinatori, conform **FCL.1015(a)** și **AMC1 FCL.1015**, curs de pregătire organizat de către AACR.
- (5) Cursul de pregătire trebuie să respecte cerințele **AMC1 FCL.1015** și să includă cel puțin:
 - (a) Pregătirea teoretică:
 - (i) cerințele stipulate la **AMC2 FCL.1015** și cele din "Flight Examiner's Manual" emis de AACR;
 - (ii) cerințele stipulate la Part-FCL și AMC-urile și GM-urile asociate relevante privilegiilor solicitate;
 - (iii) aspecte fundamentale de performanțe umane și limitări specifice examinărilor practice;
 - (iv) aspecte fundamentale de evaluare a performanțelor solicitantului;
 - (v) sistemul de management al ATO și structura organizatorică a DTO;
 - (vi) cooperarea în echipaj multiplu, după caz;
 - (vii) cerințe naționale privind protecția datelor cu caracter personal, cerințe privind asigurările de terță parte și tarifele AACR aplicabile examinărilor practice.
 - (b) Pregătirea practică cuprinde:
 - (i) desfășurarea, organizarea și limitările examinărilor practice specifice privilegiilor certificatului solicitat, informații ce se regăsesc în "*Flight Examiner's Manual*" emis de AACR;
 - (ii) cunoștințe privind procedurile administrative aplicabile procesului de licențiere respectiv în România;
 - (iii) Pentru obținerea inițială a certificatului de examinator, pregătirea practică trebuie să includă efectuarea a cel puțin două profiluri de testare sau verificare în rolul de examinator specific (aceste două teste sau profiluri de verificare pot fi efectuate în aceeași sesiune de simulator, în cazul utilizării unui FSTD), inclusiv informarea, desfășurarea testului de îndemânare și verificarea competenței, evaluarea solicitantului căruia i se dă testul sau verificarea, descrierea și înregistrarea sau documentația sub supravegherea unui examinator din categoria corespunzătoare pentru tipul aplicabil. Această instruire se desfășoară în aeronavă dacă este necesară aprobarea pentru testare sau verificare a aeronavei. Dacă

sunt necesare privilegiile de examinator în FSTD, se va include și pregătirea în FSTD. (AMC1.FCL.1015(d)(5).

- (iv) efectuarea unui număr de minim 4 profiluri diferite (ca tip de licență sau calificare tip/clasă) în rolul de examinator, sub supravegherea unui examinator calificat pentru tipul sau clasa respectivă, în situația în care privilegiile de examinator solicitate includ efectuarea verificărilor de competență pentru revalidarea și/sau reînnoirea calificării instrumentale - IR. În funcție de modalitatea de efectuarea a verificărilor, într-un FSTD sau aeronavă, pregătirea se efectuează utilizând metoda solicitată. În situația în care privilegiile includ atât posibilitatea de efectuare în zbor cât și în FSTD, se efectuează în mod obligatoriu în FSTD o sesiune de pregătire. (AMC1.FCL.1015(d)(6).
 - (c) Examinare teoretică la finalizarea cursului.
- (6) Pentru obținerea certificatului de examinator, se va efectua o evaluare de competență în conformitate cu **FCL.1020** și **AMC1.FCL.1020** care va include cel puțin **două** din privilegiile categoriei de examinator solicitate (ex.: TRE(A) – verificări practice obținere/revalidare/reînnoire calificări de tip, evaluări competență TRI(A) sau test îndemânare ATPL(A)). În situația în care privilegiile de examinator urmează să fie exercitate pe aeronavă, evaluarea de competență se efectuează pe aeronavă. Evaluarea de competență cuprinde toate activitățile descrise în *"Flight Examiner's Manual"* emis de AACR, inclusiv completarea documentației necesar a fi transmisă la AACR.
 - (7) Evaluarea de competență este efectuată de un examinator superior sau de către un inspector al AACR desemnat în acest scop conform FCL.1020.
 - (8) Pentru aeronavele cu două locuri, reprezentând posturile de pilotaj, se admite ca examinatorul superior sau inspectorul desemnat să efectueze evaluarea de competență să îndeplinească rolul persoanei examinate de către examinatorul - solicitant.
 - (9) Rezultatele evaluării de competență a examinatorului - solicitant, se consemnează de către inspectorul / examinatorul superior desemnat pe formularul „Evaluare de competență pentru examinatori” prezentat în Anexa 56 la prezenta procedură.
 - (10) Rezultatele testului de îndemânare, sub aspectul evaluării candidatului examinat de către examinatorul – solicitant, se consemnează de către examinatorul - solicitant, în cazul în care acesta din urmă a fost declarat „ADMIS” în cadrul evaluării de competență, pe formularul corespunzător din cadrul prezentei proceduri, pe care va fi consemnată participarea și semnătura inspectorului AACR sau a examinatorului superior desemnat.
 - (11) Formularul evaluării de competență pentru examinatori se depune la AACR în original, prin grija inspectorului AACR sau a examinatorului superior desemnat în scopul obținerii certificatului de examinator de către solicitant.
 - (12) În cazul nepromovării evaluării de competență pentru examinatori, reexaminarea evaluării se poate repeta o singură dată într-un interval de 30 zile și după completarea unui program de remediere a pregătirii.
 - (13) În cazul reexaminării menționate în cadrul art. (12) de mai sus, se completează din nou formularul din Anexa 56. Formularul evaluării de competență conținând rezultatele în urma reexaminării se depune la AACR în original, prin grija inspectorului AACR sau a examinatorului superior desemnat.

- (14) Inspectorul / examinatorul superior desemnat de AACR poartă întreaga răspundere privind desfășurarea evaluării de competență pentru examinatori, precum și pentru calificativele acordate atât examinatorului-solicitant cât și candidatului examinat de către examinatorul solicitant.

2.3 Revalidarea certificatului de examinator

- (1) Cererea pentru revalidarea certificatului de examinator se transmite AACR, cu minim 30 zile înainte de data expirării acestuia, împreună cu documentele care atestă îndeplinirea condițiilor de revalidare cu privire la activitatea desfășurată ca examinator.
- (2) În cazul în care documentația depusă este incompletă/incorectă, AACR solicită măsuri necesare pentru conformarea cu cerințele aplicabile. În cazul în care aceste măsuri nu sunt întreprinse până la data de expirare a certificatului de examinator acesta își pierde valabilitatea, pentru redobândire se reia întreg procesul de certificare menționat la art. 2.2 de mai sus.
- (3) Pentru evaluarea cererii de revalidare a certificatului de examinator, persoanele responsabile din cadrul compartimentului responsabil au următoarele atribuții:
 - (a) verifică dacă formularul de cerere a fost completat în mod corespunzător;
 - (b) verifică îndeplinirea condițiilor minime aplicabile pentru revalidarea categoriei de examinatori, prin completarea rubricilor corespunzătoare ale formularului de evaluare;
 - (c) completează și semnează rubricile privind rezultatele evaluării, atestarea participării la cursul de reîmprospătare a cunoștințelor pentru examinatori și decizia finală din părțile corespunzătoare ale formularului de evaluare.
- (4) În vederea revalidării certificatului, examinatorul va efectua, în ultimul an al perioadei de valabilitate a certificatului de examinator deținut, un curs de reîmprospătare a cunoștințelor organizat de către AACR sau, cu acordul prealabil al AACR, de către o organizație de pregătire pentru zbor. În acest ultim caz, solicitantul transmite AACR, în copie, programa de instruire a cursului efectuat. Un examinator, deținător de certificat pentru baloane sau planoare, poate desfășura cursul de reîmprospătare a cunoștințelor organizat de un DTO și aprobat în prealabil de către AACR. Cursul se va desfășura sub supravegherea unui inspector AACR sau aparținând unei entități calificate, după caz.
- (4) În vederea revalidării certificatului, examinatorul trebuie să îndeplinească cerințele specificate în **FCL 1025 (b)**. Unul dintre testele de îndemânare sau verificare de competență efectuate de către examinator în ultimul an al perioadei de valabilitate a certificatului trebuie să se fi desfășurat sub supravegherea unui inspector al AACR sau a unui examinator superior desemnat de AACR pentru acest scop. La cererea AACR, examinatorul va prezenta dovada îndeplinirii cerinței **FCL.1030 (c)** privind menținerea timp de minim 5 ani a înregistrărilor detaliate referitoare la verificările practice efectuate.
- (5) Cursul de pregătire teoretică recurentă pentru examinatori:
 - (a) Curs de reîmprospătare a cunoștințelor se organizează de către AACR, cu excepția piloților de planor sau balon care poate fi organizat de către o entitate calificată.

Partea 2

Proceduri de Aeronautică Civilă

- (b) În urma participării la cursul de reîmprospătare a cunoștințelor, AACR eliberează solicitantului un atestat de absolvire, conform modelului din Anexa 12 la prezenta procedură.
- (c) O copie a atestatului de absolvire se atașează, după caz, de către solicitant la cererea de revalidare a certificatului de examinator.
- (6) În vederea extinderii certificatului de examinator pe alte tipuri de aeronave cu menținerea privilegiilor (ex. TRE), nu este necesară efectuarea unei pregătiri suplimentare conform **AMC1. FCL.1015 (d) (7)**, iar evaluarea de competență se efectuează pe noul tip de aeronavă.
- (7) În cazul extinderii unor privilegii fără schimbarea tipului/clasei de aeronavă, este necesară efectuarea unei pregătiri suplimentare specifică privilegiilor solicitate.(8)
După analiza cererii, dacă constată conformarea cu cerințele aplicabile, AACR emite un nou certificat de examinator și informează solicitantul, prin e-mail, în termen de 10 zile cu privire la metoda de ridicare a acestuia.
- (9) În cazul expirării unui certificat de examinator, se reia întreg procesul de certificare menționat la art. 2.2 de mai sus.

2.4 Împuterniciri speciale, FCL.1000 (b)

- (1) Împuternicirile speciale se acordă în conformitate cu **FCL.1000 (b)**.
- (2) AACR eliberează certificate cu privilegii în conformitate cu **FCL.1000 (b)** deținătorilor de licențe de pilot având experiență pe clase/tipuri similare, care dețin certificat de examinator.
- (3) Eliberarea unei împuterniciri speciale, se efectuează în baza unei solicitări transmise cu cel puțin 30 zile înainte de data verificării practice.
- (4) În termen de 10 zile, AACR va notifica solicitantul privind necesitatea completării documentației sau a acceptării solicitării, prin emiterea împuternicirii speciale sub forma unui certificat de examinator cu durată limitată.

2.5 Examinatori superiori

- (1) Certificarea ca examinator superior se acordă în baza **AMC1 FCL.1020;FCL.1025** și cu respectarea prezentelor proceduri.
- (2) Privilegiile examinerilor superiori constau în efectuarea evaluărilor de competență în vederea obținerii, revalidării sau reînnoirii certificatelor de examinator.
- (3) Examinerii superiori sunt desemnați de către AACR dintre examinerii certificați care își desfășoară activitatea în cadrul operatorilor aerieni sau a organizațiilor de pregătire pentru zbor, la propunerea organizației respective, în baza unei solicitări în scris sau la inițiativa AACR, în funcție de necesități. În situații speciale, justificate, certificarea ca examinator superior se poate acorda și unor persoane fizice, care dețin certificate de examineri eliberate de AACR sau alte State Membre.
- (4) Solicitarea va fi însoțită de o motivație prin care se justifică necesitatea acordării unor astfel de privilegii, precum și de o prezentare succintă a activității de instruire și examinare a persoanei propuse.
- (4) În funcție de privilegiile acordate, examinerii superiori se împart după cum urmează:
 - (a) examinator superior avioane ne complexe SE1
 - (b) examinator superior avioane complexe SE.2

(c) examinator superior elicoptere SE.3

- (5) Un examinator, pentru a putea fi desemnat în calitate de examinator superior, trebuie să îndeplinească, cumulativ, următoarele condiții:
 - (a) să dețină un certificat de examinator corespunzător privilegiilor solicitate, respectiv FE, IRE și FIE pt CAT.1, FE sau TRE pt CAT.2 și ;
 - (b) să dețină o experiență ca pilot de minim 5000 ore din care minim 2500 experiență pe aeronave multipilot (pentru examinatori CAT.3), respectiv de minim 2500 ore ca pilot pentru examinatori categoriile CAT.2 și CAT.1;
 - (c) să dețină o experiență ca examinator de minim 3 ani corespunzătoare privilegiilor solicitate, precum și o activitate de instruire / examinare (cumulată) de minim 1500 ore.
 - (c) să fi efectuat, în calitate de examinator conform Part-FCL, un număr de minim 12 teste de îndemânare sau verificări de competență în ultimii 3 ani;
 - (d) să participe la un seminar specific desemnării ca examinator superior, organizat de AACR și să promoveze examinarea scrisă ulterioară, rezultatul minim fiind de 80%. Seminarul include următoarele aspecte:
 - (i) legislația aplicabilă – efectuată prin studiu individual înainte de participarea la seminar și asumată prin solicitarea specifică de desemnare ca examinator superior;
 - (ii) proceduri specifice și cerințele naționale specifice examinatorilor de zbor;
 - (iii) rolul examinatorului superior.
 - (e) AACR își rezervă dreptul de a efectua, înainte de participarea la seminarul specificat la paragraful anterior, o evaluare practică efectuată de un inspector AACR, în simulator sau pe aeronavă.
- (5) Privilegiile examinatorilor superiori sunt limitate de calificările deținute pe tipuri/clase de aeronavă sau calificare IR. La stabilirea privilegiilor se iau în considerare caracteristicile tipului de aeronavă deținut, precum și experiența anterioară pe alte tipuri din aceeași categorie de aeronavă.
- (6) Valabilitatea desemnării ca examinator superior este de maxim 3 ani și nu va putea depăși valabilitatea certificatului de examinator deținut și aflat în termen de valabilitate.
- (7) Înscrierea privilegiilor ca examinator superior se efectuează pe certificatul de examinator eliberat de AACR
- (8) Revalidarea desemnării ca examinator superior se efectuează odată cu revalidarea certificatului de examinator, cu îndeplinirea, cumulativă, a următoarelor condiții suplimentare față de cele necesare revalidării certificatului de examinator:
 - (a) participarea, în perioada de valabilitate, la un seminar specific examinatorilor superiori, organizat de AACR;
 - (b) demonstrarea exercitării privilegiilor ca examinator superior, prin participarea la un număr de minim 2 evaluări de competență/an pentru obținerea, revalidarea sau reînnoirea certificatului de examinator.
- (9) Certificarea ca examinator superior se poate revoca oricând de către AACR, dacă examinatorul respectiv nu și-a îndeplinit atribuțiile sau în orice altă situație justificată de AACR, în conformitate cu regulamentul aplicabil.

Partea 2

Proceduri de Aeronautică Civilă

- (10) Certificarea ca examinator superior se poate revoca dacă AACR identifică faptul că examinatorul s-a aflat într-o situație de conflict de interese.

2.6 Privilegiile examinerilor

- (1) Deținătorii unui certificat de examinator au, în funcție de licențele și calificările/certificatele deținute, privilegiile specificate în capitolele aplicabile din Regulamentului (UE) nr. 1178/2011, dacă nu există limitări specificate în certificat.
- (2) Înscrierea în documentul de certificare al solicitantului a valabilității este efectuată doar de către AACR, cu excepția emiterii licențelor temporare, prevăzută în prezenta procedură, Partea 1, cap.14.

2.7 Responsabilitățile examinerilor

Examinatorii au obligația de a respecta prevederile **FCL.1030, AMC1 FCL.1030(b)(3), AMC2 FCL.1015, GM1 FCL.1015**.

2.8 Monitorizarea examinerilor de zbor

- (1) Scopul monitorizării este de a standardiza / armoniza metoda de susținere a testelor în zbor precum și metoda de evaluare a performanțelor candidatului.
- (2) Fiecare examinator certificat este monitorizat cel puțin o dată în intervalul de valabilitate a certificatului (3 ani). Monitorizarea este efectuată de un inspector aparținând AACR, sau, după caz, de către un examinator superior, în baza unei desemnări specifice, punctuale, din partea AACR.
- (3) Monitorizarea examinerilor se face utilizând raportul prezentat în Anexa 18, activitatea de monitorizare fiind gestionată de compartimentul responsabil cu certificarea personalului, cu participarea compartimentului responsabil cu supravegherea operatorilor aerieni.
- (4) Monitorizarea pentru cazuri speciale a unui examinator de zbor poate fi decisă atunci când există motive întemeiate, conform celor de mai jos:
- (a) AACR respinge dosarul de certificare ca urmare a constatării neîndeplinirii condițiilor specifice solicitării, ținând cont de responsabilitatea examinerului conform **FCL.1030 (a)(2)**;
 - (b) există dovezi privind încălcarea **FCL.1005**;
 - (c) durata testelor a fost în mod constant prea mare sau prea mică față de cerințele **GM1 FCL.1015**;
 - (d) observațiile înscrise în rapoarte pe parcursul testelor/verificărilor de competență/evaluărilor de competență nu sunt relevante sau sunt în contradicție cu rezultatul final;
 - (e) a fost desfășurată o investigație în conformitate cu **ARA.GEN.355**, care demonstrează deficiențe cu privire la competența sau comportamentul examinerului de zbor în timpul unui test în zbor/FSTD;
 - (f) încălcarea prevederilor specifice activităților desfășurate în calitate de examinator și/sau demonstrarea unui nivel de competență nesatisfăcător față de privilegiile acordate de certificatul de examinator.

- (5) În cazul în care monitorizarea pentru cazuri speciale indică o deficiență a metodelor de testare sau o neconformare cu standardele aplicabile, examinatorul este informat cu privire la deficiențele constatate precum și cu privire a măsurilor de remediere / corectare a acestora. Aceste acțiuni trebuie înregistrate în dosarul examinătorului de zbor.
- (6) Ca urmare a activității de monitorizare a examinătorilor străini care efectuează verificări practice în beneficiul piloților români, în situația în care sunt identificate deficiențe, AACR notifică autorității emitente a certificatului de examinător rezultatele activității de supraveghere precum și măsurile dispuse de AACR.
- (7) În situația în care autorități aparținând statelor membre transmit neconformități constatate cu ocazia supravegherii examinătorilor români care efectuează verificări practice pentru piloți aparținând aceluși stat membru, AACR participă la un schimb reciproc de informații și asistență, necesare inclusiv referitor la toate constatările semnalate și acțiunile întreprinse ulterior în urma supravegherii persoanelor și a organizațiilor care derulează activități pe teritoriul unui stat membru, dar care sunt certificate de autoritatea competentă a altui stat membru sau de agenție.
- (8) Planificarea precum și înregistrările rezultate în urma monitorizării examinătorilor se completează în formularul din **Anexa 106** la prezenta procedură.

2.9 Limitarea privilegiilor în cazul unor interese directe

- (1) *“Conflictul de interese”* se definește ca fiind o situație de incompatibilitate în care se află examinatorul de zbor care are un interes personal, situație ce poate influența imparțialitatea și obiectivitatea în activitățile de evaluare, monitorizare și raportare specifice.
- (2) Pentru a evita conflictele de interese, indirecte sau nemijlocite, examinătorii de zbor trebuie să respecte prevederile FCL.1005, GM1.FCL.1005(b) și regulile descrise în Manualul Examinatorului emis de AACR

CAPITOLUL 3 - EXAMINATORII pentru MEMBRII ECHIPAJULUI DE CABINĂ

- (1) Cererea pentru obținerea certificatului de examinător (A19), însoțită de copii ale documentelor oficiale doveditoare a calificărilor și experienței de zbor relevante deținute, se transmite către AACR de către operatorul aerian interesat
- (2) În vederea autorizării inițiale ca examinător pentru membrii echipajului de cabină, acordată conform cerințelor din reglementarea aplicabilă, sau a menținerii acestei autorizații, este necesar ca solicitanții să participe la un curs de pregătire organizat de AACR în conformitate cu programa cursului de pregătire **CC-PP-E** (A 21).
- (3) În urma absolvirii programului de pregătire și promovării testului scris cu o notă de minim 80%, AACR eliberează un atestat de participare **CC-A-EXAM** (A 20).
- (4) Cererea menționată la punctul (1) este evaluată de compartimentul de specialitate cu privire la îndeplinirea condițiilor minime de experiență ale solicitantului stabilite prin cerințele actelor normative în vigoare.

Partea 2

Proceduri de Aeronautică Civilă

- (5) După evaluarea documentației, în termen de 10 zile lucrătoare de la primirea cererii, AACR comunică prin email solicitantului acceptarea cererii, respingerea acesteia sau necesitatea corectării/completării documentației transmise, după caz.
- (6) După acceptarea cererii solicitantul trebuie să efectueze un curs de pregătire teoretică inițială pentru examinatori, efectuate de către AACR sau de către o organizație de pregătire autorizată de AACR în acest sens.
- (7) Cursul de pregătire trebuie să includă cel puțin:
- (a) Pregătirea teoretică:
 - (i) aspecte fundamentale de performanțe umane și limitări specifice examinărilor practice pentru membrii echipajului de cabină;
 - (ii) aspecte fundamentale de evaluare a performanțelor solicitantului, inclusiv factori umani;
 - (iii) tehnici de examinare;
 - (iv) cunoștințe privind procedurile administrative aplicabile procesului de licențiere respectiv în România
 - (v) cerințe naționale privind protecția datelor cu caracter personal, cerințe privind asigurările de terță parte și tarifele AACR aplicabile examinărilor practice
 - (vi) examinare teoretică la finalizarea cursului
 - (vii) pregătirea practică cuprinde aspecte legate de desfășurarea, organizarea și limitările examinărilor practice specifice membrilor echipajului de cabină.
- (8) Pentru obținerea certificatului de examinator, se va efectua o evaluare de competență, ulterior examinării teoretice, o examinare practică în zbor, în rolul de examinator, sub supravegherea unui examinator desemnat de AACR în acest scop.
- (9) În cadrul examinării practice se vor evalua: informarea înaintea zborului, acordarea calificativului pentru membrul echipajului de cabină examinat, discuțiile după terminarea zborului și completarea documentelor specifice. În cazul nepromovării examinării practice, testul se poate repeta o singură dată, în termen de 90 de zile calendaristice.
- (10) Rezultatele evaluării de competență a examinatorului - solicitant, se consemnează de către inspectorul / examinatorul superior desemnat pe formularul „Evaluare de competență pentru examinatori” prezentat în A 24 la prezenta procedură.
- (11) Rezultatele testului de îndemânare, sub aspectul evaluării candidatului examinat de către examinatorul – solicitant, se consemnează de către examinatorul - solicitant, în cazul în care acesta din urmă a fost declarat „ADMIS” în cadrul evaluării de competență, pe formularul corespunzător din cadrul prezentei proceduri, pe care va fi consemnată participarea și semnătura inspectorului AACR sau a examinatorului superior desemnat.
- (12) Formularul evaluării de competență pentru examinatori se depune la AACR în original, prin grija inspectorului AACR sau a examinatorului superior desemnat în scopul obținerii certificatului de examinator de către solicitant.
- (13) În cazul nepromovării evaluării de competență pentru examinatori, reexaminarea evaluării se poate repeta o singură dată într-un interval de 30 zile și după completarea unui program de remediere a pregătirii.
- (14) În cazul reexaminării menționate în cadrul art. (13) de mai sus, se completează din nou formularul din A 24. Formularul evaluării de competență conținând rezultatele

În urma reexaminării se depune la AACR în original, prin grija inspectorului AACR sau a examinatorului superior desemnat.

- (15) Inspectorul / examinatorul superior desemnat de AACR poartă întreaga răspundere privind desfășurarea evaluării de competență pentru examinatori, precum și pentru calificativele acordate atât examinatorului-solicitant cât și candidatului examinat de către examinatorul solicitant.
- (16) Emiterea certificatului de examinator se efectuează de către AACR în termen de 10 zile de la depunerea formularului de evaluare a competenței.

SPAȚIU LĂSAT LIBER INTENȚIONAT